

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR. 13 (1140) * XXVIII METAI *** **

1969 m. KOVO - MARS - MARCH - 26 d.

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** Postage paid at Lachine, P.Q.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

ANTROJO ČEKŲ SUSIDEGINU SIO JAUNUOLIO LAIŠKAS

Jan Zajic, kuris prieš ketų savaitę susidegino, protestuodamas prieš savo tėvynės okupaciją, paliko tokį laišką: "Brangioji motina, tėve, broli ir sesuo; kai jūs skaitysite šį laišką, aš jau būsiu miręs arba netoli mirties. Žinau, kiek skausmo dėl tokio mano žygio jūs išgyvensite, bet nepykite ant manęs. Žinau, kad negyvenu vienas pasaulyje, bet tai ką darau, darau dėl to, jog būčiau nemylėjęs gyvenimo, bet kaip tik tai todėl, kad jį per daug mylėjau. Gal aš galėsiu savo žygiu gyvenimą padaryti geresniu jums. Žinau gyvybės vertę, ir žinau, kad tai pati didžiausioji vertybė. Tačiau trokštu visko per daug jums ir visiems, ir todėl turiu užmokėti tokią brangią kainą. Po mano mirties nepraskit savitvardos. Tegul Jacekas (mano brolis) mokosi toliau, nes tada jis galės atkeršyti už mane, ir todėl tą patį mano sesuo Marticka. Niekad negalima sutikti su neteisybe, nesvarbu kokia ji būtų. Mano mirtis jus įpareigoja tam. Gaila, kad jūs nebegalėjau pamatyti ir visų kitų, kuriuos taip myliu. Atleiskit, kad nevisuomet su jumis sutikau. Gražinau brolio nuotrauką. Mylėjau ir gerbiau jį labai, ne tik jį, bet ir jus visus. Žiūrėkit, kad jie neapšauktų manęs paprastu bepročiu. Pasveikinkit nuo manęs visus draugus, upę ir miškus. Su diev ir atleiskit man".

KREMLIAUS UODEGA EKETĖJ?

Komunistinių partijų suvažiavimo metu Budapešte, ši mėnesį, vienas komentatorių pastebėjo, kad Sovietų komunistinės partijos vado Brežnevo "veidas buvęs paraudęs, lyg ligonio. Jis atrodė nervingas ir nekantrus. Jis jaudinosi ir kumščiu daužė stalą. Jis tegalvojo apie vieną dalyką - Kiniją". Taigi Kinijos ir Sovietų sąjungos pasieniniai susikirtimai nėra paprastas apskumščiaivimas. Brežnevas suvažiavimo metu labai įsakmiai pastebėjo, kad įvykiai Kinijos pasienyje privers Sovietų Sąjungą ne tik tai padidinti savo karinį biudžetą, bet taip pat vis daugiau dalių perimti į Aziją. Nors Sovietų sąjunga ir turinti pajėgesnius ginklus, bet negalinti prilygti kiniečių masėms. Taip pat reikia atsiminti, kad Kinija greitai turėsianti visokius branduolinius įtaisus, kuriais gebėsianti apšaudyti ir sunaikinti Sovietijos didžiuosius miestus. Todėl Brežnevas ragino Rytų Europos valstybes stiprinti savo karines jėgas, didinti apsiginklavimo biudžetą,

nes tik tai tada Sovietų sąjunga galėtų, reikalui esant, perimti savo pusės milijono armiją iš Rytų Vokietijos, Lenkijos, Vengrijos bei Čekoslovakijos ir Kinijos pasienį. Į šį pasiūlymą bei raginimą labai šaltai reagavo Rumunija. Nicolae Ceausescu, rumunų komunistų partijos sekretorius pareiškė, kad Sovietų ir Kinijos ginčas neliečia kitų komunistinių valstybių, tai esant tik jų dviejų susikirtimas. Varšuvos paktas, pagal jį, esąs sądytas atremti Vokietijos galimą agresiją, bet ne Kinijos. Todėl Rytų Europos valstybės neturinčios jokios prievolės remti Sovietų sąjungą jos kiverči su Kinija. Reikia prisiminti taip pat, kad Rytų Europos valstybės labai gerai supranta iš kur grėsia joms pavojus. Ne iš Kinijos, bet iš Sovietų sąjungos. Taigi, draugas Brežnevas šandien atsidūrė toje pačioje padėtyje, kaip kadaise N. Kruščiovas. Kadaise Kruščiovas buvo nusodintas nuo sosto, kai apsisprendė taikingai gyventi su Vakarais, idant turėtų laisvas rankas Azijoje.

Šandien Brežnevas turi rinktis - ar tebesigalinti su Vakarų Vokietija, ar taikytis su Vakarais ir visas jėgas nukreipti prieš raudonąją Kiniją? Sekančių kelių mėnesių laikotarpyje turės paaiškėti Kremliaus nusistatymas. Tada paaiškės ir pačio Brežnevo likimas. O, galų gale, gal Vakarai ir turės progos, po daugelio metų, atitaisyti Teherano ir Jaltos išdavystes, atstatydami Europos tautų laisvę?

Ceausescu sutinkamas Pragoje.

GOLDA MEIR - NAUJAS IZRAELIO MINISTERIS PIRMININKAS
Neseniai miręs Izraelio ministras pirmininkas Levi Eshkol buvo kadaise savo kolegoms pasakęs, kad jo kabinete esąs tik vienas vyras - ponis Golda Meir. Tuo jis, be abejo, norėjo pabrėžti, jog tik tai ji viena (trečioji moteris, valdanti istorinę žydų valstybę) drįsė besąlygi-

niai ginti jo politiką. Tą politiką gi galima nusakyti keliais žodžiais - visomis galiomis gintis prieš betkokią arabų agresiją. Ir dabar, pirmame savo naujojo kabineto (jis liko toks, kaip buvęs) posėdyje, Golda Meir pasisakė, ieškosianti visų kelių ir būdų tartis su arabais, jeigu jie sutiksį pripažinti Izraelio valstybę.

Izraelio Meir.

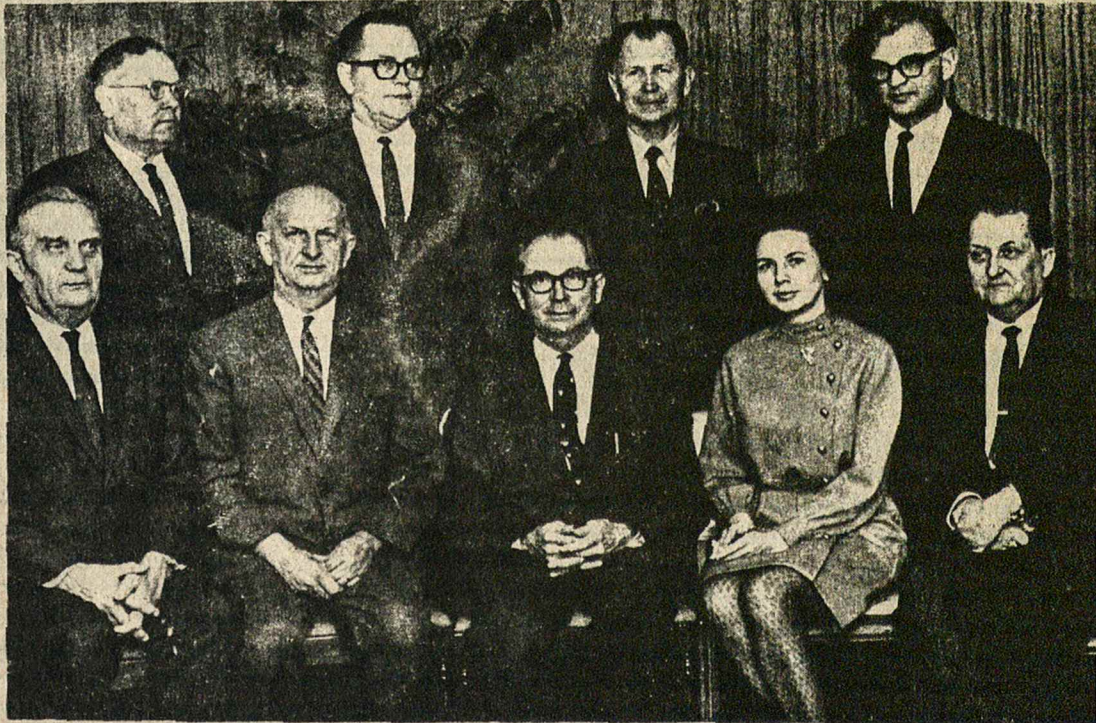
PRANCŪZIJA KEIČIA LAIKYSENĄ IZRAELIO ATŽVILGIU
Prancūzijos vyriausybė šiomis dienomis painformavo Izraelio ir JAV-ų vyriausybes, kad nebereikalaus besąlyginio Izraelio kariuomenės atsisukimo iš užimtųjų arabų teritorijų po šešerių dienų karo 1967 metais. Amerikiečių sluogsniai šį pareiškimą sutiko palankiai, nors ir pastebėdami, kad JAV-bės visuomet palaikė nuomonę, jog arabai ir žydai turėtų sudaryti pirma taikos sutartį. Prancūzija gi mano, kad Izraelio kariuomenė turėtų pirma atsitraukti iš okupuotųjų pozicijų ir tik tai tada turėtų vykti taikos derybos.

PRANCŪZŲ FRANKAS TEBE-SVYRUOJA

Kovo 11 dieną įvykęs generalinis streikas tebuvo Prancūzijos ekonominio bei politinio pastovumo pirmasis egzaminas. Vėl kilo aukso kaina. Vėl pašijo frankas. Vėl pasirodė televizijoje prezidentas de Gaulle, išspėdamas savo tautiečius, kad tegalima pasirinkti tarp to, ką valdžia įsako ir tarp to, ko valdžia nepatiria. Tačiau esminė problema nėra ekonominė, bet grynai žmogiška ir politinė. Tikrumoje prancūzas nepasitiki nei savo valdžia, nei savo pinigų. Prancūzas yra praktiškas žmogus - jis nori žinoti ką galima

Paryžiaus biržoje.

Naujoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba po pasiskirstymo pareigomis. Sėdi iš kairės: PLB Švietimo Tarybos pirmininkas A. Rinkūnas, PLB Kultūros Tarybos pirmininkas dr. A. Nasvytis, PLB valdybos pirmininkas St. Barzdukas, jaunimo vicepirmininkė M. Lenkauskienė ir visuomeninių reikalų vicepirmininkas dr. H. Brazaitis. Stovi iš kairės: sekretorius ir išdėninkas A. Gailiusis, informacijos vicepirmininkas A. Laikūnas, finansų vicepirmininkas dr. V. Majauskas ir vykdomasis vicepirmininkas dr. A. Butkus.

už franką nusipirkti ir kiek pastovus yra jo finansinis ir politinis stovis. Profesinės sąjungos tuo klausimu neturi jokio rimto ir konstruktyvaus sprendimo. Jos reikalauja 6% algų pakėlimo, kurio valdžia nepriėmė. Ir taip tęsiasi daina be galo...

POPIEŽIUS VISTIK VYKS AFRIKON

Associated Press paskutiniu pranešimu remiantis, popiežius Paulius VI šią vasarą aplankys Ugandą. Šis pranešimas, po kelių teigiamų ir neigiamų pasisakymų, pamini, jog popiežius tikrai aplankys antrą kartą Afrikos kontinentą. Anksčiau jis jau yra lankęsis 1962 metais Pietų Afrikoje, Ugandoje ir Nigerijoje. Tai bus septintoji popiežiaus išvyka už Italijos ribų.

BRITAI SUTVARKĖ ANGUILLĄ

Jos Karališkosios Didenybės armijos 350 parašitinių š. m. kovo mėn. 19 dieną išsikėlė į Anguillos salą ir atstatė tvarką savo kolonijoje. Pastaruoju metu šioje saloje buvo keli amerikiečių biznierių įveisę nepageidautiną pasipelnymo įstaigų. Pasipriešinimo nebūta. Salos kariuomenė sudaro trys reguliarūs kariai. Salos tariamasis prezidentas Ronald Webster grąsino, kad galės sumobilizuoti net 200 karių. Anguillos kariuomenė buvo ginkluota keliolika šautuvų ir viena, Napoleono laikų, patranka. Paskutinė-

mis žiniomis, trys amerikiečiai buvo iš salos deportuoti.

JEAN JACQUES BERTRAND LAIMI VIS DAUGIAU POPULIARUMO

Union Nationale partija nutarė liepos mėnesį sušaukti savo konvenciją ir išrinkti naują vadą. Šiuo metu vienintelis rimtas kandidatas tam postui yra dabartinis Quebeco provincijos ministras pirmininkas J. J. Bertrand. Prieš kiek laiko gana rimtai į vado pareigas pretendavęs dabartinis švietimo ministras J. G. Cardinal, atrodo, yra nustojęs savos partijos paramos.

MAŽUMŲ KALBINĖS TEISĖS GARANTUOTOS

Istatymas nr. 85, turėjęs garantuoti mažumoms teisę pasirinkti kalbą, kuria norėtų mokyti savo vaikus Quebeco provincijoje, atrodo, nebepateis. O tačiau provincijos ministras pirmininkas J. J. Bertrand užtikrina šios provincijos naujuosius ateivius, kad jie turės pilną teisę leisti savo vaikus arba angliškai, arba prancūziškai mokytis. Tuo reikalu būsiąs išleistas specialus provincijos potvarkis.

KANADA APSISPRES DĖL NATO

Š. m. kovo mėnesio pabaigoje įvyks specialus Kanados ministrų kabineto posėdis, kurio metu bus galutinai apsispręsta ar Kanada pasitrauks iš Šiaurės Atlanto Gynybos organizacijos. JAV-bės, Vakarų Vokietija ir Didžioji Britanija jau kurį laiką ragina Kanados vyriausybę laikytis senųjų įsipareigojimų.

TRUDEAU TARSIS SU NIXONU

Šio mėnesio pabaigoje Kanados ministras pirmininkas Pierre Elliot Trudeau vyks į Washingtoną pasitarimams su JAV-ų prezidentu R. M. Nixon. Pasitarimo metu bus pasidalinta nuomonėmis apie NATO, Kiniją ir ABM raketą. Tai pirmas Kanados ministro pirmininko vizitas JAV-se nuo 1964 metų.

Tuo metu JAV-se lankėsi L. B. Pearson.

PASIBAIGĖ FORDO STREIKAS ANGLIJOJE

Tris savaites užsitęsęs ir palietęs net 40,000 darbininkų streikas pagaliau pasibaigė. Žinovų tvirtinimu, šis streikas padarė britams nuostolių už \$ 50,000,000.

LENKAI PERSIRINKS

Kaip paprastai, kas keturi metai, š. m. birželio mėn. Lenkijoje vėl įvyks rinkiminis faršas. Bus renkami aukščiausioji taryba ir seimas. Kaip paprastai, vėl laimės komunistai.

JOHN LINDSAY VĖL KANDIDATUOS

New Yorko burmistras J. Lindsay pareiškė, kad jis kandidatuos sekančiuose lapkričio mėnesio rinkimuose į miesto burmistrus.

Klausimas ar jis laimės?

APDOVANOJO NABOKOVĄ

Amerikos rašytojų akademija paskyrė savo metinę premiją ir \$1,000 rašytojui Vladimirui Nabokovui. Kaip žinoma, Nabokovas yra "Lolitos" autorius.

TAMSAUS ŠAMOKSLO SUKAKTIS

Jautik penki mėnesiai beliko iki 30 metų sukakties nuo tos tamsios 1939 m. rugpjūčio 23 nakties, kai Stalinas su Molotovu Kremliuje apsiėmė padėti Hitleriui pradėti karą ir išsiderėjo už tai sau Rytinę Lenkijos turėtą teritorijos dalį, Estiją, Latviją ir Besarabiją. Tą naktį šamokslininkai dar paliko Lietuvą Hitleriui sudoroti. Bet neilgai Stalinas iškentė neišsireikalavęs ir Lietuvos. Kai tik buvo susidorota su Lenkija - o tai įvyko per nepilną mėnesį nuo šamokslo sudarymo! - Stalinas tuoj pasiūlė Hitleriui: pasiimk, jei nori, lenkų Liubliną, kurį buvai mums užleidęs, bet leisk mums pasiimti Lietuvą! Štai ką telegrafavo į Berlyną iš Maskvos Hitlerio pasluntins Nukelta į 8 psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už iškilmų Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

LEIDŽIA SPAUDOS B-VĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Vyriausias redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Vyr. redaktoriaus pavaduotojas Vacys Žižys.
Administratorius ir techninis redaktorius Pranas Pankštaitis.

TEL. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal-- Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$6.00 Canada \$6.00
JAV ir Pietų Amerika... \$6.50 USA & South America... \$6.50
Visur kitur \$7.00 Other Countries \$7.00
Atskiras numeris \$0.15 Single copy \$0.15

Adresų pakeitimas 25 ct. (siųsti prie prenumeratos arba p-to ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

TIE, KURIE IŠLAIKO LIETUVYBĘ... NE ŽODŽIAIS, BET DARBAIS

(Kelios šviesios pastabos apie lietuvių finansines išlaidas ir lietuvių verslininkus).

Mūsųose paprastai daug kalbama apie kultūrinius, visuomeninius, politinius apsiirškumus, bet labai retai teprisiemama apie tuos, kurie tiems svarbiems ir gyvybiniams reikalams paskiria konkrečią paramą, t.y. finansus. Esame įpratę žiūrėti į pinigą iš aukšto, lyg jis būtų vertas mažo dėmesio. Lyg finansinė parama tebtų savaime suprantamas dalykas. Dar daugiau dažnai net rugojame, jei stokojame išteklį viešam ar kitam politiniam, visuomeniniam ar kultūriniam žygiui. Lyg prekybininko, finansininko ar verslininko labai dažnai sunkiai uždirbtas pinigas jau ir būtų visų mūsų savaime suprantama nuosavybė. Verta tad šiandien pakalbėti apie tuos tyliuosius mūsų darbų rėmėjus, nes jų įnašas mūsų gyvenimui yra ne kiek nemažesnis už tų, kurių pavardės nuolat linksniojamos spaudos ir viešumoj.

Štai, visai konkrečiai kalbant, didžiosiose Kanados vietovėse lietuviai, susibūrę į savas kredito unijas, jau ilgą laiką ne tik tai visai nesavanaudiškai padeda tautiečiams, bet taip pat remia visus kultūrinius ir visuomeninius mūsų darbus. Montrealio "Litas" yra viena tokių pagarbos vertų institucijų, kuri per visą savo gyvavimo laiką parėmė lietuviškas šeštadienes mokyklas, jaunimo organizacijas, BALTIJOS stovyklavietę, Vinco Kudirkos literatūrinę premiją, savąją spaudą ir kitas, paramos reikalingas, organizacijas bei sumanymus. LITE šiuo metu yra įrašyti 1406 nariai. Tai mes. Tai žmonės, kurie savo sunkiai uždirbtą pinigą taupo ir juo remia savuosius. Lygiai duosnūs yra ir kitų vietovių vienetai-Toronte, Hamiltone ir kitur. Be šių finansinių organizacijų uoliai ir gausiai lietuviškuosius darbus remia mūsų verslininkai, amatininkai ir profesionalai. Štai, neseniai skaitėme spaudoje, kad Toronto apylinkės VERSLAS finansavo dokumentinio filmo SVETUR paruošimą. Toks filmas liks kartų kartoms ir liu-

dys savųjų rūpestį ne tik tai materialinėms, bet ir kultūrinėms vertybėms. Hamiltono lietuviai verslininkai taip pat yra nuveikę pažymėtinius darbus ne vien finansinėje, bet ir bendruomeninėje plotmėje. O kiek pinigų paaugta šiose apylinkėse visokiems užmojams! Šiuose kraštuose gyvenantys žmonės labai gerai supranta, kad be finansinės paramos joks didesnis sumanymas nėra ir negali būti įgyvendinamas. Todėl dera nors kartą paminėti tai viešai spaudoje. Ne tik tai paminėti, bet taip pat pasidžiaugti bei paraginti savuosius daugiau domėtis verslais. Nepaslapstis, kad, pavyzdžiui, tokia žydų mažuma šiandien pasaulyje turi nepaprastą įtakos daugiausiai dėlei to, kad sugebėjo vaidinti reikšmingą vaidmenį kitų kraštų pramonėje, prekyboje ir drįso investuoti savo kapitalą į naujus bei pelningus užsimojimus.

Niekas mums dovana nieko neduos. Mes patys turime išdrįsti ieškoti naujų kelių. Kanada ir JAV-ės yra šiandien tokių šalys, kurios suteikia progą sumaniesiems ir darbštiesiems. Juo daugiau lietuvių sugebės tvirtai įsikurti, tuo daugiau turėsime žmonių, įstengiančių padėti savajai visuomenei bei kultūrinei veiklai. Ir mes tvirtai tikime, kad sąmoningi lietuviai verslininkai bei finansininkai yra ir bus mūsų išsilaukimo nugarkaulis. Be jų šiandien negyvuotų nei mūsų laikraščiai, nei mūsų mokyklos, nei mūsų visuomeninės institucijos. Kadaise ir nepriklausoma Lietuva buvo atstatyta ne vien mūsų savanorių krauju, bet ir konkrečia finansine parama iš užjūrio. Kiekvienas mūsų turi dirbti toje srityje, kurioje jis daugiausia sugeba. Ir kai vieni kitiems padėsime, kai idėjos bus įgyvendinamos, kurie įstengia jas perkelti į praktišką gyvenimą, tada išliksime ir, tinka, kamai valandai atėjus, galėsime ramiai rankon prikelti savo šalį naujam ir geresniam gyvenimui.

H. NAGYS

SKYRIŲ VEDA SKAUTININKAS L. EIMANTAS.
1496 Mardell Place, London, Ont. Canada.

PAVYKUSI KAZIUKO MUGĖ
Kaip ir daug kitur, Londone lietuvių skautų vietininkija kasmet ruošia Kaziuko mugę. Šiemet Lietuvos skautų globėjo šv. Kazimiero šventė ir mugė buvo

kovo mėn. 9 dieną.
Po iškilmingų pamaldų bažnyčioje, parapijos salėje buvo trumpa, bet turininga skautų suveiga šv. Kazimierui pagerbti.

TRIMITO AIDAS

L.K. Mindaugo šaulių kuopos scenos mėgėjų grupė ir talkininkai "Subatvakario" pastatymo metu vasario 1 d. Sėdi iš kairės: J. Rimkus, J. Jukonienė, M. Šiaučiulienė, M. Kasperavičienė, A. Urbanavičienė, L. Budrevičienė, M. Grinkuvienė, V. Dikaitienė. Stovi: A. Mylė, P. Gabrys, K. Kiaušas, O. Mylienė, A. Sutkaitis, Jurjonienė, V. Sabulytė, V. Sušinskas, S. Reutas, A. Sutkaitienė ir J. Šiaučiulis.

LK MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPOS METINIS NARIŲ S-MAS įvykęs š.m. kovo mėn. 2 d. Aušros Vartų salėje, praėjo gražiai

Sueigai pasiibaigus, ir nedarant jokios pertraukos, prasidėjo mugė. Publika prisirinko pilnutėlė salė ir, visi susėdę prie papuoštų stalų, pradžioje stebėjo skautų skautų pasirodymus: gražios deklamacijos, skambios dainos ir šaunūs tautiniai šokiai bei kiti dalykėliai maloniai nuteikė publiką, kuri netrukus buvo pavaišinta skaniais pietumis už labai prieinamą kainą.

Jaunimas, o kartu ir visi skubiai susimetė prie mugės įvairumų. Vieni suko "laimės" ratą, kiti traukė turtingos loterijos bilietus, treči šaudė į išstatytus taikinius, dar kiti domėjo si skautiškos spaudos kiosku bei užsakinėjo skautišką-lietuvišką spaudą.

Loterijos turtingi fantai buvo skautų bičiulių-rėmėjų suaukoti. Kun. klebonas B. Pacevičius paskyrė gražų įrėmintą paveikslą, kurį yra pats nutapęs.

Poros valandų popietė smagiai prabėgo. Visi liko labai patenkinti. Ypač daugelis labai gerė skanius lietuviškus pietus. Mielosioms skautų bičiulėms šeiminkams priklausė didelė ir nuostirdi padėka. Pagirti reikia ir skautų vadovus, kurie gražiai pravedė šią pramogą.

L. E-TAS

VISŲ LIETUVIŲ DĖMESIUI.

Lietuvos Kankinių koplyčios meninis paruošimas ir realizavimas reikalauja laiko ir darbų, nebus užbaigti prieš birželio mėnesio pabaigą, kaip pradžioje buvo tikėtasi.

Koplyčios įrengimo Komitetas posėdyje įvykusiame kovo 12 dieną, dalyvaudant Lietuvių Kunigų Vienybės, A. L. Katalikų Federacijos, besiformuojančio pasaulio lietuvių katalikų centro atstovams, išklaušius visos eilės aukotojų nuomones, nutarė visuomenei pranešti:

1. Nežinant tikslios datos, kada įvyks koplyčios dedikacija, daugelis aukotojų negalėtų tame įvykyje dalyvauti.
2. Nebūtų įmanoma šventei tinkamai pasiruošti.
3. Dėl tų motyvų koplyčios dedikacijos laikas atidedamas iki 1970 m. birželio mėnesio 28 dienos.

Lietuvos Kankinių koplyčios KOMITETAS.

ir sėkmingai. Tuo pačiu metu paminėta ir LŠS-gos įkūrėjo Vlado Putvio 40 metų mirties sukaktis, kurioje kuopa, su kuopos vėliava, dalyvavo minėjimui skirtose pamaldose.

Susirinkimą, trumpu žodžiu, atidarė kuopos valdybos pirm. Ig. Petrauskas, susirinkusius pakviesdamas rimties minute pagerbti mirusį LŠS-gos įkūrėją Vladą Putvį ir visus už Lietuvos laisvę žuvusius brolius ir seses šaulius. Susirinkimo prezidentą, pakviesti, sudarė Stp. Kęsgaila ir A. Mylė.

Trumpą, apie s-gos įkūrėją Vladą Putvį paskaitė paskaitė J. Šiaučiulis. Praėjusio metinio narių susirinkimo protokolą perskaitė kuopos v-bos sekr. A. Mylė. Protokolas priimtas be pataisų. Po to įvyko naujų narių priėmimas ir priesaika. Priesaikos tekstą perskaitė, naujai į kuopą įstojęs, kun. L. Zaremba, S. J.

Iš kuopos valdybos pirm. Ig. Petrausko pranešimo, paaiškėjo plati ir gyva kuopos veikla. Praėjusių kadencinių metų laike kuopos valdyba turėjo 10 posėdžių. Metų pradžioje buvo suorganizuota didelė ir sėkminga lietuvių dailės ir tautodailės paroda. Vasaros metu surengta gerai pasisekusią gegužinę. Šių metų vasario 1 d. kuopa suvaidino montą "Subatvakari". Gera pasisekęs vakaras kuopos kasai davė gražaus pelno. Suorganizuota ekskursija, dalyvauta Toronte pirmame Kanados lietuvių šaulių suvažiavime. Aktyviai prisidėta prie Kanados šaulių rinktinės įsteigimo.

Talkininkauta Vasario 16 d. minėjimo ir Lietuvos kariuomenės 50-ties metų jubiliejinio minėjimo surošimuose.

Prisidėta prie "Nepriklausomos Lietuvos" garbės redaktoriaus Jono Kardelio ir LK savanorio - kūrėjo A. Žilinsko, jiems mirus, pagerbimo.

Vasaros metu, Pr. Dikaitis, "Puntuko" ūkyje buvo prarastos sėkmingos kuopos šaudymo

PAGERBIMAS TUOS, KURIE GYVENO IR MIRĖ DIEVUI IR TĖVNEI.

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE LAUKIA KIEKVIENO LIETUVIO ATSILIEPIANT SAVO AUKA.

LAIKO JAU NEDAUG. Atsiliepinkite adresu: LITHUANIAN MARTYR'S CHAPEL FUND 2701, W. 68 St. Chicago, Ill. 60629. USA.

varžybos. Suorganizuota dviejų dienų išvyka į Ig. Petrausko vasarietę prie St. Louis ežero.

Kuopos sudėtinį įsijungė seniai veikęs Montrealio lietuvių sporto klubas "Tauras" su aktyvia vyrų krepšinio komanda.

Iš š. š. J. Zavio ir Br. Kirstuko sudarytas Jūros šaulių sekcijos organizacinis branduolis.

Metų laikotarpyje į kuopą įstojo 15 naujų narių: 8 vyrai ir 7 moterys. Įsigytas vienas geras sportinis šautuvas. Iš Pr. ir V. Dikaitių ūkių, kuopai, kaip dovana, gautas didelis žemės sklypas. Vasaros metu, kuopą aplankė Kanados rinktinės pirm. S. Jokubaitis ir C. v. atstovas Kanadai J. Preikšaitis.

Moteryų skyriaus veiklos pranešimą padarė skyriaus pirm. J. Jukonienė. Šiuo metu skyriuje yra 20 moterų, kurios rodo gyvą aktyvumą. Pačios pirmosios tremtyje įsigijo gražias, panašias į Lietuvoje nešiotas, uniformas. Apie kuopos savišalpos fondą plačiau reikalą nušvietė buvęs šalpos reikalų tvarkytojas St. Reutas. Kilo gyvos diskusijos. Daugeliui įvairiai pasisakius, susirinkimas priėmė nutarimą vykdyti anksčiau priimtus nutarimus ir savišalpos fondą prijungti prie kuopos kasos atskira pozicija. Organizuojamos Jūrų šaulių sekcijos trumpą ateities veiklos apžvalgą padarė J. Zavys, pareikšdamas viltį dėl greito sekcijos realizavimo. Šaudymo vadovas Pr. Dikaitis ir "Tauro" atstovai V. Šipelis ir R. Keturka taip pat padarė trumpus veiklos pranešimus.

Revizijos aktą perskaitė rev. kom. pirm. J. Jurgutis. Pristatė gyvą kuopos kasos apyvartą. Kuopos kasa metų laikotarpyje turėjo 1037.70 dol. pajamų ir 772.93 dol. išlaidų. Garbės teismu vardu pareiškimą padarė dienos prezidiumo pirmininkas Stp. Kęsgaila: jokių bylų nebuvo.

Redaktoriui ir kovotojui už savo šalies ir žodžio laisvę

JONUI KARDELIUI mirus, jo žmonai Lietuvos Valstybės op. sol. p. E. Kardelienei ir artimiesiems, nuoširdžią užuojautą reiškia

Kanados Šaulių rinktinės Valdyba.

A. A. Jadvygai Vaitkuvienei mirus Lietuvoje,

jos dukrelę ELENĄ BERNOTIENĘ ir artimuosius giliai užjaučia

Valli ir Jonas Vilišiai.

Diskusijų dėl padarytų pranešimų nebuvo. Klausimuose sumanymuose buvo pasidžiaugta neseniai susiorganizuotos kuopos scenos mėgėjų grupės veikla ir noras ir toliau tęsti pradėtą scenos darbą, įjungiant jaunimą.

Pasigėsta platesnės informacijos apie artėjantį S-gos 50-ties metų sukaktuvinį suvažiavimą Hamiltone, į kurį norima suorganizuoti didesnę ekskursiją. Priimtas ilgai uždelstas kuopos dešimtmečio vinjetės paruošimas. Susirinkimas iškėlė pageidavimą šią vasarą suorganizuoti didelę Joninių gegužinę su pritaikyta menine programa.

Susirinkimas baigtas Tautos Himnu. Po susirinkimo vyko bendra, puikiai sesių paruošta, kavutė. J. ŠIAUČIULIS.

Balandžio mėn. 20 d. sekmdienį, Aušros Vartų salėje, Montrealio KLB "Baltijos" stovyklos komiteto ruošiamo stovyklai paremti vakaro programos išpildymui pakviesta kuopos scenos mėgėjų grupė pakartoti, anksčiau sėkmingai suvaidintą "Subatvakari".

TORONTO V. L. PUTVIO ŠAULIŲ KUOPOS ŽINIOS

Kuopa, š. m. Šešioliškos Vasario iškilmingose pamaldose organizuotai, su kuopos vėliava, dalyvavo šv. Jono Kr. parap. bažnyčioje.

Visuotinis kuopos metinis susirinkimas įvyko š. m. kovo 2 d. 4 v. v. šv. Jono Kr. parap. salėje. Jį atidarė kuopos pirm. š. St. Jokubaitis. Įnešus kuopos vėliavą, susirinkimui sumaniai pirmininkavo pakviestas šaulys sav. kūrėjas V. Štreitas, sekretoriavo š. V. Pilėnas. Pirmininkaujančio pakviesti, vienos minutės tyla, buvo pagerbti mirusieji: Vl. Putvis ir kuopos šauliai. Po to sekė prieš 40 metų mirusio šaulių sąjungos įkūrėjo Vl. Putvio minėjimas. Žodį apie Sąjungos įkūrėją, jo nuveiktus darbus šaulių sąjungai ir Lietuvai tarė š. P. Gulbinskas.

Po minėjimo, buvo sklandžiai išdiskutuoti visi valdybos patiekti darbotvarkės punktai. Atsistatydinus valdybą, bet kuop. pirm. š. St. Jokubaičiui sutikus ir toliau pirmininkauti, buvo renkami valdybos nariai, į kurią įėjo šauliai: P. Jonikis, J. Moccus, V. Keturakis ir R. Daugelienė. Kandidatais liko šauliai: K. Daulenskas, G. Daugėla ir V. Pilėnas. Moterų sekcijos vadovė ir padėjėja sutiko likti ir toliau savo pareigose. Revizijos komisijos pirmininkui sutikus likti, buvo dar išrinkti du nariai.

Toliau sekė, trims pavyzdin-giems šauliams pažymėjimų įteikimas, kuopos valdybos apdovanojimas Šešioliškos Vasario proga ir š. J. Budrevičiaus paaugotų statulų "Šaulys" trims, daugiausia taškų surinkusiems, šaudymo sekcijos jauniems, o kuopos dovana-trofėja geriausiam kuopos šaudytojui š. J. Budrevičiui.

Kuopos pirm-kas įteikęs pažymėjimus, trofėjas, prisaidino šešius naujus šaulius. Kuopos vėliavą išnešus, susirinkimo dalyviai buvo pavaišinti sesių šaulių paruoštais užkandžiais ir kavute.

Kuopos pirm-kas šaulys St. Nukelta į 6 psl.

VISĄ GYVENIMĄ PASKYRĘS LIETUVIAMS IR LIETUVAI...

(Prie didelio lietuvių a. a. J. Bačiūno kapo)
"Nemirtinga mirtis vėl nusinešė naują mirtingą gyvybę"

(Romėnų poeto Lukrecijaus žodžiais).

Šio nekrologo skaitytojai, matysite, jog antraštės žodžiai užbaigti daugtaškiu. Vadinas, mintis nebaigta. Tad, ščia-tekste mėginsiu ją toliau rutulioti, tęsti.

Visą savo gyvenimą paskyręs lietuviams ir Lietuvai, ėjęs, važiuojęs, plaukęs ir skridęs visur ten, kur plakė lietuvių širdys, kur jų buvo didelesni ar mažesni susibūrimai, štai, mielas Juozas, didis Lietuvi (iš didžio-sios raidės). Tu išskiliai, de-ja, nebegrįžtamai. Tavo nuveikti darbai, gražūs pavyzdžiai, re-tai sutinkamas pasiaukojimas-liko tarp mūsų ir tai visa-gal bent daugeliui kam-bus sek-tionomis gairėmis, bet Tavęs-asmeniškai-nebesulauks atskren-dant ar atplaukiant nei Euro-pos, nei Kanados, nei, pagaliau, Australijos lietuviai. Čia visi jausime didelę spragą, didelį ir sunkiai pakeičiamą nuostolį.

Dar tik neseniai (sausio 11 d.) Toronte įvyko Pasaulio Lietu-vių c.v-bos ir JAV ir KLB-nių pasitarimas. Spaudos konferen-cijos metu, klausiau centro vyk-d. vicepirmininką St. Barz-duką, kur gi pirmininkas (J. Ba-čiūnas)? Man buvo atsakyta, kad jis besiruošius arba išvažiavęs poilsui į Havajų salas. Deja, kaip tik tuo metu, o gal truputė-lį vėliau-to didžio lietuvių, ma-tyt, turėtas dialogas su ta ne-mirtingąja būtybe-mirtimi. Jis atsigulęs ligoninėn sveikatos patikrinti ir, štai, kaip žaibas iš giedro dangaus, spėjo pasiekti liūdna žinia net mus-kanadie-čius lietuvių: 1969 m. sausio 23 d. sunegalavęs širdžiai mirė Pasaulio Lietuvių Bendruome-nės, centro valdybos pirminin-kas, didis visuomenininkas ir lietuvis J. J. Bačiūnas (Bachu-nas).

Pagal Lietuvių Enciklopedi-ja, Juozas Bačiūnas (Bachunas) buvo gimęs 1893 m. gegužės 24 d. Jurbarko. Taigi, šioje žemė-je išgyveno 75 metus ir 8 mė-nesius. Amerikon (su tėvais) jis atvyko 1897 m., visai ankstyvoj vaikystėj (beveik kūdikystėj), teturėdamas vos 4 metus am-žiaus.

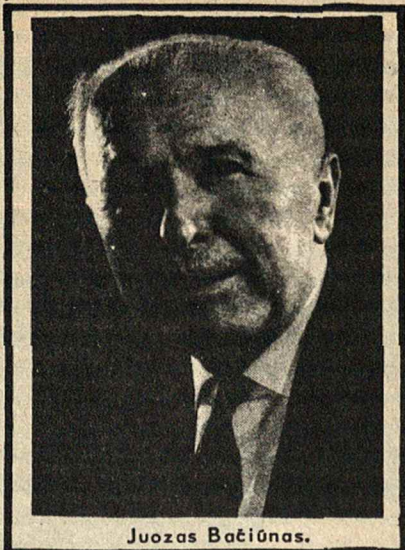
Ankstyvoje jaunystėje Juozo įsijungta į Amerikos lietuvių visuomeninį gyvenimą ir tam gyvenime, kaip matom, pasilik-ta iki mirties.

1907-1913 m. jis buvo laikra-čio Lietuvos raidžių rinkėjas Čikagoje.

1914-1915 m. "Draugo" admi-nistratorius ten pat-Čikagoje. 1915 m. vėl grįžęs dirbti į Čika-gos Lietuvą, o 1916 m. (su kitais) iš A. Olšausko atpirko laikraštį Lietuvą, kurį laiką ją leido kaip dienraštį, o vėliau-kaip savait-raštį (ligi 1918 m.).

Šiam laikraščiu susilikvida-vus, Bačiūnas nusipirko Tabor Farm, Sodas, Mich. (Taigi, lyg ir gražiu sutapimu, ir ūkio vietovė-pavadinta tarytum lietuvišku žodžiu-"Sodai").

Čia minimo sodyboj (ūkyje) J. Bačiūnas įrėngė pavyzdinius, labai daugelio lankomus, vasar-namus. Po to aktyviai dalyvavo JAV-bių ir Kanados turizmo organizacijose, kurį laiką būda-mas tų organizacijų vadovybė-je, rašė jų spaudai (taip lygiai-niekad neužmiršdamas ir lie-tuviškosios spaudos savais straipsniais). Šalia šitokio akty-vaus darbo ir gyvenimo-jis nie-kad nepavargo kaip aktyvus lie-tuvis visuomenininkas, ypač gy-vai reiškėsis tautininkų orga-nizacijose. Dabar (jau antrai kadencijai) buvo išrinktas Pa-

Juozas Bačiūnas.

saulio Liet. B-nės pirmininku.

1951-1953 m. buvo Amerikos lietuvių spaudos ir radijo drau-gijos "Viltis" pirmininkas. J. Bačiūnas, kaip mecenatas ir leidėjas, yra išleidęs visą eilę lietuviškų knygų, daugeliui tremtinių padėjęs atvykti Ame-rikon iš Vokietijos ir kt. kraš-tų. Jis yra išleidęs šiuos leidi-nius lietuvių kalba: Vanago plunksna, dainų rinkinys, 1927

m. Vanago snapas-taip pat dai-nų ir dainelių rinkinys, 1928 m. Šaulių Trimitai-giesmių ir dainų rinkinys, 1932 m., A. Ol-šauskas ir "Lietuva", 1934 m., V. Ambrozevičius-Ambrose 1942 m., B. K. Balutis, jo gyve-nimas ir darbai, spaudai pa-ruošta Vyt. Širvydo, 1951 m., Ant. A. Olis 1953 m., Antanas Vana-gaitis-monografija red. V. Alan-tas, 1953 m. Be to, nepr. Lietuvoj Bačiūnas yra išleidęs dvi Bir-žio-Akyro knygas, kuriose yra aprašytos dvi Lietuvos apskri-tys. Keletą monografijų J. Ba-čiūnas yra išleidęs anglų kalba.

Be to, labai gausūs ir derlingi šios srities jo veiklos metai buvo 1967-1968 metai. Per tuos porą metų jis finansavo ir iš-leido mano paruoštą Mažosios Lietuvos patriarcho Martynų Jankaus monografiją, plk. Šio-gerio paruoštą knygą apie prez. A. Smetoną, kaip žmogų ir prof. V. Maciūno knygą apie Strazdą-Strazdelį. Be to, jo išleistas gražus leidinys apie lietuvių krepšininkų išvyką į Australiją. Leidinys apie Australijos lietu-vius "Blezingėlės prie Soren-to" ir kt.

A. a. J. Bačiūnas amžiumi bu-vo žymiai vyresnis už šias el-lutes rašantįjį, bet mus abu la-bai suartinio ir suvedė draugys-tėn abiejų bendras darbas-Mar-tyno Jankaus monografija: mano paruošta, jo išleista (finansuo-ta).

Ruošiant šią monografiją, te-ko pasikeisti su J. Bačiūnu, be-ne, apie trisdešimčia laiškų ir laiškelių ir tai-ne tik iš Sodas, Mich., bet iš visų pasaulio kam-pelių, kur jam tekdavo lankytis, pradedant Havajų salomis, bai-giant atskiru tolimu žemynu-Australija, kur jis keletą kartų lankėsi, suveddamas vienon draugėn besipykusius tarpusa-vy ten lietuvių, padėdamas Australijos lietuviams (B-nel) pasistatyti savus namus, įsteig-damas ten savo vardu lietuviš-ką biblioteką ir pn.

Negana susirašinėjimo, turė-jome eilę pasitarimų su a. a. J. Bačiūnu ir asmeniškai: tai jam atvykus keletą kartų Torontan, tai Čikagoje (Jaun. Kongrese) susitikę ir t. t.

Mane visą laiką stebino a. a. J. Bačiūno nuširdus bičiuliš-kumas, jo energija, begalinis

siejojimasis lietuvių ir Lietu-vos reikalais etc.

Dėl jo energijos, pareigingu-mo ir suspėjimo visur ir viską atlikti-čia tik vienas pavyzdė-lis iš daugelio: įėjau jam para-šydavau laiškutį iš Toronto į Sodas, Mich., atsakymas jau bū-davo ant mano stalo tą pačią sa-vaitę penktadienį ar pirmadienį. Bet tai jau, matyt, tik dėl pašti-ninkų kaltės.

Jis visuomet būdavo pilnas ne tik energijos, bet ir gražaus są-mojaus-humoro, gražių išsi-reiškimų ir, be to, labai logiškų minčių. Jis save vadindavo "ūki-ninku", bet su juo (su jo sveiku ir logišku galvojimu) sunku būtų susilyginti, netgi, daugeliui ir universitetinius laipsnius tu-rinčių asmenų. Jo straipsniai spaudoj-buvo paremti kietos logikos mintimis, o jo išsireiš-kimai laiškuose-pilni gražaus sąmojaus. Kartą jis (tarp kita-ko) man rašo: "Žinai, buvau su-negalavęs. Būta netvarkos su mano akimis. Bet šiaip taip, "išsilaižiau"... (atseit, išsigy-džiau-Pr. Al.).

Ilsėkis ramybėje, Didis Lie-

tuvi, draugiškoj Lietuvai žemė-je-Amerikoj, kurios kelius, ta-kus ir takelius mindel daugiau 70 metų, ir niekad, o niekad ne-užmiršdamas savo gimtojo krašto-Lietuvos. Velionės žmo-nai ir jo artimiesiems-manu nuoširdžiausia užuojauta.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga rodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pašalinti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atra-do nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visu svarbiausia — rezulta-tai būdavo toki nuostabūs, kad šis pa-gėrėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydo-mąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri grei-čiai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepa-lo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinė-se. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsi-te patenkinti.

ATKREIPKIME LAIKU DĖMESĮ!

TYRIMO KOMISIJA, IŠRYŠKI-NIMUI PRANCŪZŲ KALBOS SITUACIJOS IR KALBŲ TEI-SĖMSKVEBEKE PRADĖS PRI-IMTI PAREIŠKIMUS NUO BA-LANDŽIOMĖNESIO 30 DIENOS

Komisijos pirmininkas p. Jean-Denis Gendron pareiškė, kad pagal gautą mandatą, Kom-i-sija, kuri buvo sudaryta pereitų metų gruodžio mėnesio 9 dieną, turi padaryti apklausinėjimus ir pristatyti raportą, liečiantį prancūzų kalbos poziciją kaip vartojamąją kalbą Kvebeke ir rekomenduoti būdus, kad iš vie-nos pusės, garantavus daugumai kalbos teises ir taip pat apsau-gojus mažumos kalbos teises ir, iš kitos pusės, kad sudarius pilną ekspansiją ir išsileijimą prancūzų kalbai Kvebeke visuo-se veikimo sektoriuose, taip pat mokykliniame, kultūriniame, socialiniame ir ekonominiame gyvenime.

Be pirmininko, kuris yra hu-manitarinio fakulteto lingvisti-kos profesorius ir vice-deka-nas Laval universitete, į Kom-i-siją įeina p. Madeleine Doyon-Ferland, profesorė humanitari-niame fakultete Laval universi-tete; p. Aime Gagne, ryšių su klientūra skyriaus direktorius Kanados Aluminijaus kompani-joje; p. Nicolas Mateesco Mat-te, advokatas ir profesorius tei-sių fakultete Montreallio univer-sitete ir p. Edward McWhinney, Q.C., profesorius teisių fakul-tete McGill universitete.

Visi asmenys ar grupės, no-rintieji įteikti pareiškimus dėl lingvistinės situacijos Kvebe-ke, turi apie tai pranešti raštu iki kovo mėnesio 31 dienos Kom-isijos sekretoriui p. Guy Fre-gault, l'Hotel du Gouvernement, case postale 175, Quebec, duo-dant savo vardą, pavardę ir už-siėmimą. Pareiškimai gali būti rašyti prancūzų ar anglų kalbo-mis ir turi būti įteikti iki bir-želio mėnesio 30 dienos.

Pirmininkas taip pat prane-ša, kad visi asmenys ar grupės norintieji susitikti su Komisija, turi pranešti apie savo intenci-jas sekretoriui raštu iki kovo mėnesio 31 dienos. Suinteresuotiems pageidaujant, kiekviena juos liečianti komunikacija gali būti viešai neskelbiama.

Komisija praneš artimoje ateityje kurioj vietoj ir kokių laikų įvyks viešos audiencijos. Quebec, 1969 m. kovo mėn. 13 d.

À l'intention des lecteurs du Québec.

COMMISSION D'ENQUÊTE SUR LA SITUATION DE LA LANGUE FRANÇAISE ET SUR LES DROITS LINGUISTIQUES AU QUÉBEC

AVIS

Cette Commission a été instituée par l'arrêté en conseil numéro 3958 du 9 décembre 1968 pour faire "enquête sur la situation de la langue française au Québec et les mesures à prendre pour en assurer le plein épanouisse-ment, ainsi que sur les droits linguistiques des citoyens du Québec."

Le texte de l'arrêté sera communiqué à toute personne sur demande.

La Commission doit faire "enquête et rapport sur la situation du français comme langue d'usage au Québec et recommander les mesures propres à assurer :

- a) les droits linguistiques de la majorité aussi bien que la protection des droits de la minorité ;
- b) le plein épanouissement et la diffusion de la langue française au Québec dans tous les secteurs d'activité, à la fois sur les plans éducatif, culturel, social et économique".

Toute personne ou tout organisme désirant comparaître devant la Commission doit faire connaître, par écrit, avant le 31 mars 1969, au secrétaire de la commission, M. Guy Frégault, case postale 175, Hôtel du Gouverne-ment, Québec, (Québec), ses nom, adresse et occupa-tion.

De plus, toute personne ou tout organisme désirant soumettre un mémoire sur la question linguistique au Québec doit en donner avis avant le 31 mars 1969 au secrétaire de la Commission. Les mémoires pourront être rédigés en français ou en anglais. Ils devront tous être déposés de préférence en quinze exemplaires au secrétariat avant le 30 juin 1969.

La Commission commencera à recevoir les mémoires à compter du 30 avril 1969.

Toute communication transmise à la Commission pourra, à la demande des intéressés, être considérée comme confidentielle.

La Commission donnera avis subséquemment des lieux, dates et heures où elle tiendra ses audiences publiques.

Publié par ordre de la Commission instituée pour les fins de cette enquête.

Donné à Québec, le 25 février 1969.

Le Secrétaire
Guy Frégault.

For the information solely of readers in the Province of Québec.

COMMISSION OF ENQUIRY ON THE POSITION OF THE FRENCH LANGUAGE AND ON LANGUAGE RIGHTS IN QUÉBEC

NOTICE

This Commission was appointed by Order in Council number 3958 dated December 9th, 1968, to "enquire into the position of the French language in Québec and measures to be taken to ensure its full expansion, and to enquire into the linguistic rights of Québec citizens."

The text of the Order in Council will be made available to any person requesting it.

The Commission has been directed to make "an enquiry into and to submit a report on the position of French as the language of usage in Québec, and to recommend measures designed to guarantee :

- a) The linguistic rights of the majority as well as the protection of the rights of the minority ;
- b) The full expansion and diffusion of the French language in Québec in all fields of activity and also at the educational, cultural, social and economic levels".

All persons or groups wishing to appear before the Commission must so signify in writing to the Commis-sion Secretary, Mr. Guy Frégault, P.O. Box 175, Parliament Building, Québec, P.Q., before March 31st, 1969, giving name, address and occupation.

In addition, all persons or groups wishing to submit a brief on any aspect of the linguistic question in Québec must so notify the Commission Secretary before March 31st, 1969. Briefs may be written in French or English. All submissions must be filed at the office of the Commission, preferably in fifteen copies, before June 30th, 1969.

The Commission will begin accepting briefs on April 30th, 1969.

At the sender's request, any communication received by the Commission may be considered as confidential.

The Commission will give notice in due course of the places, dates and times of its public hearings.

Published by order of the Commission appointed to conduct this enquiry.

Québec, February 25th, 1969

Guy Frégault
Secretary

GOUVERNEMENT DU QUÉBEC
GOVERNMENT OF QUÉBEC
Conseil exécutif
Executive Council

KULTŪRINĖ KRONIKA

NAUJAS "VILTIES" NUMERIS

Skaitytojus ką tik pasiekė pastutinis tautinių šokių mokytojo Vytauto F. Beliajaus leidžiamas "Vilties" žurnalo numeris. Šis, dvidešimt septintus metus einąs leidinys yra visad įdomus lietuviams, nes kiekviename numeryje kas nors apie juos parašoma.

1969 sausio-vasario numeris apima 36 puslapius. Viršelįs yra iliustruotas Clevelando šokėjos Živilės Naimanaitės at-

vaizdu, o tekste yra Clevelando "Grandinėlės", Omahos "Rambyno" ir Čikagos kalėdinės eg-lutės Mokslių ir Pramonės mu-ziejuje puošėjų vaizdai ir aprašymai.

V. F. Beliajus patiekia "Augo sode serbentas" dainos ir "Naš-lis" žaidimo vertimus angliškai su gaidomis, kelis lietuviškų valgių receptus ir savo išgyve-nimų ir keliųjų išpūdžių iš lapkričio - gruodžio mėnesio. "Viltis" taip pat praneša apie

VLiko pirmininko sūnaus Do-minyko Valiūno dalyvavimą pa-broliu Eisenhauerio-Nixonaitės sutuoktuvėse.

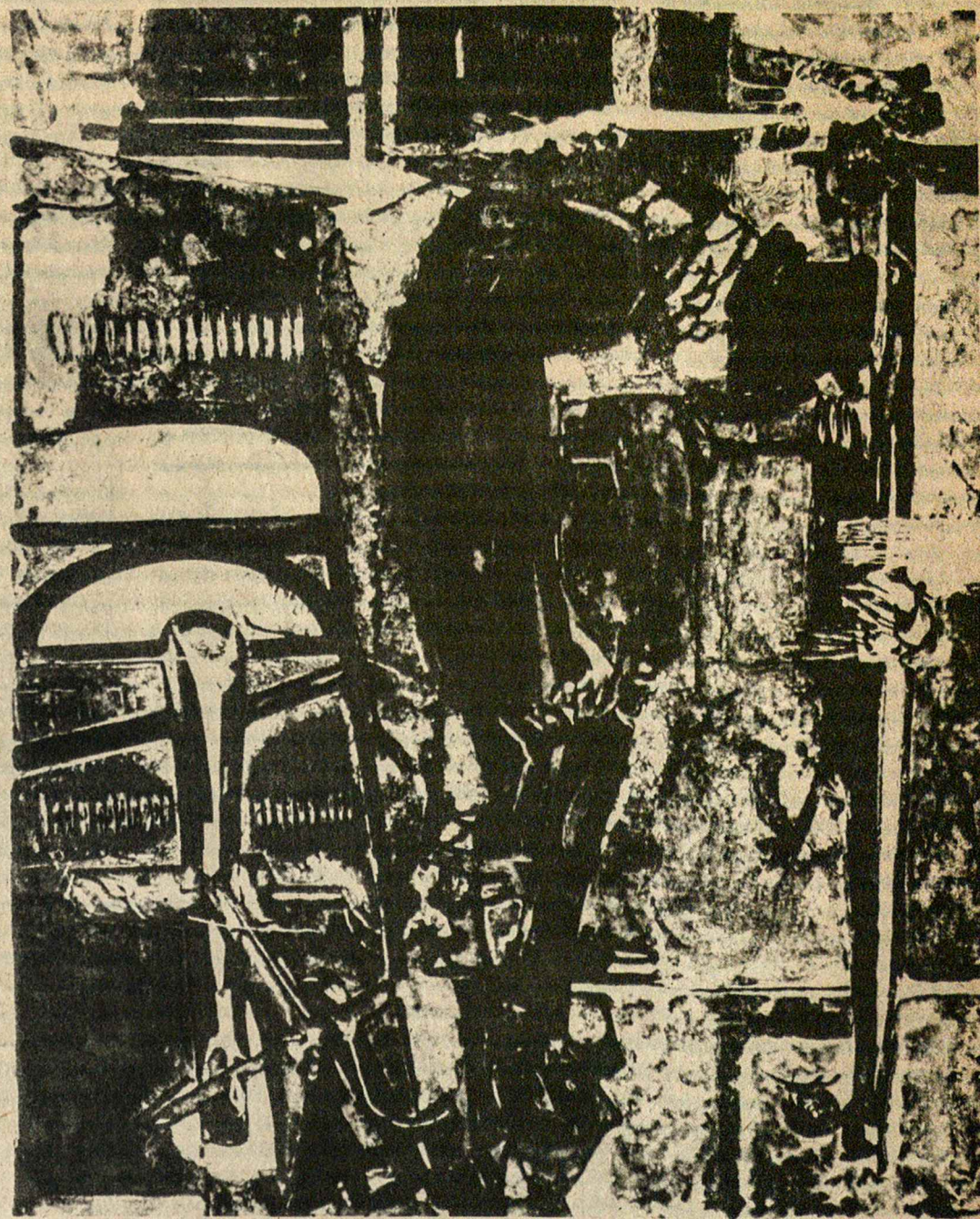
Yra taip pat įdomi "Vilties" gelbėjimo vajuos atskaita, iš kurios matyti, kad tarp 450 au-kojusių buvo 16 lietuviškoms pavardėmis. Vajus davė \$ 4088. 50 pajamų ir žurnalo ateitis bent 1969 metais atrodo garan-tuota. Nežiūrint, kad žurnalas kiekvienam numeryje mini lie-tuvius, 2100 skaitytojų skaičiuje lietuvių turbūt nėra daugiau de-šimties procentų. Šis leidinys yra paplitęs visame laisvame ir net už geležinės uždangos

esančiame pasaulyje. Jo popu-liarumą geriausiai vaizduoja tai, kad 1969 lapkričio-gruodžio mėn. laidos yra jau visai išsi-baigusios.

Besidomintys gali žurnalą už-siprenumeruoti už \$ 3.50 me-tams, \$ 6.00 dviem metams, ra-šydami P. O. Box 1226, Denver, Colorado, 80203, USA.

• **Viktoras Vizgirda**, kuris lankėsi Lietuvoje, buvo nuvy-kęs iš Bostono į Čikagą ir skaitė paskaitą apie meno pa-dėtį dabartinėje Lietuvoje.

• **Prof. J. Jurginis**, sulaukęs 60 metų, Vilniuje buvo pa-gerbtas. Jo pagerbime dalyva-vo lietuviai visuomenininkai ir mokslininkai.

SAMOGITIA (ŽEMAITIJA).

30 - toji metinė grafikos parodoje Philadelphia, U.S.A. dalyvauja ir du lie-tuviai menininkai: Viešulas Romas ir Telesforas Valius. Dedame Valiaus kurinio, išstatyto parodoje, reprodukciją.

Dail. Adomas Varnas savo darbų parodos atidarymo metu Čikagoje. Iš kairės: S. Dirmantas, A. Varnas, Vysk. V. Brizgys ir dr. J. Jerome.

J. G. J.

POKALBIS SU ALEKSANDRU DANTA

Sydney - Australija
Gruodžio 1968 - tais.

I

J. Vyresniosios kartos atmin-tis daugeliu atveju yra vienin-tėlis šaltinis nušviesti įvai-riausius praeities aspektus, be kurių nušvietimo daug kas bū-simom kartom liks nesupran-tama ir atvira spekuliacijom ir nevaisingiems ginčams.

Kas, Jūsų manymu, šiuo klau-simu darytina?

D. Man atrodo, kad praeities nušvietimui geriausia būtų mū-sų istorikų surinktoji medžiaga. Pirmiausiai, jie turi tam sugebėjimų, yra specialistai, o antra, jie, žmonės, stengiasi būti kiek galima bešališki. Yra, ži-noma, ir kitas šaltinis: mes tu-rim daug visokių vyresnės kar-tos memuarų. Tų memuarų teko ir man nevienus skaityti. Juose, tačiau, nesvietiškai išryškėja asmeniškumai. Autorius dažnai savo asmenį aukštai iškelia ar-ba kitus asmenis smarkiai nu-žemina. Rezultatai gaunasi la-bai blankūs. Be to, nemaža dalis tų memuarų yra iš viso, labai lėkšti. Kai kuriuose iš jų, man atrodo, ir istorikas medžiagos sau mažai terastų.

J. Galvojau apie kitokios rū-šies medžiagą. Būtent, įvykius netelpančius į kokius oficialius rėmus ar raštus. Pvz., asmenų santykiai su kitais vadovavu-siais žmonėmis, su žmonėmis, kurie užėmė anais laikais svar-besnius postus. Ir, taip pat, apie asmeniškų nuotykių, nebūti-nai karo ar sujudimų laikais iš-gyventus. Tokių darbų dažnai užtinkam kitų tautų spaudoj-ne-formalių pašnekesių ar prisimi-nimų, ryškiai nušviečiančių žmogaus asmenybę.

D. Na, taip. Mano supratimu,

kalbant apie asmenis, susidary-tų toks jau labai išstėtas daly-kas. Nes mes, nors ir maža valstybė būdami, turėjom ne-mažą skaičių žmonių vyresnėse pozicijose. Bet išsiskiriančių asmenybių, kurios ryškiai atsi-spindėtų mūsų istorijoje, skai-čius nėra didelis. Kartas nuo karto, ar tai laikraščiuose, ar net atskiruose prisiminimuose mes apie jas išgirstam. Ir, aš manau, kad tai vis medžiaga istorikui.

Šiaip jau kalbėti apie asme-nis būtų labai jau keblus ir smulkus dalykas. Paliest vieną kitą, taip. Bet visą litanią iš-kalbėti... Mūsų Enciklopedija yra išleista. Ten asmenys yra nušviesti labai trumpai ir aiš-kiai. Apie kai kuriuos, gal, ir per plačiai ir be reikalo prikai-bėta. Bet, bendrai paėmus, me-džiagos ten užtektina, kad šį bei tą užuosti.

II

J. 16-tam "Metmenų" numery pasirodžiusiam straipsnyje yra iškeliama mintis, kad mūsų eg-zilinių veiksmų akcijose ir mū-sų spaudoj ryškiai atsispindi nuo realybės nenutolusio "lea-dership'o" trūkumas.

Ar turėtumėtį tai ką pasaky-ti?

D. Hm. Na, aš manau, kad mes esam, taip sakant, jauni. Valsty-bė mūsų laisva išgyveno vos dvidešimtis metų ir mes dar ne-sugebėjome subręsti ir sudary-ti tradicijų. Ir tas trūkumas jaučiasi visame mūsų gyvenime. O mūsų veiksmuose, kaip kad priimta sakyti, yra jaučia-mas tarytumei lyg ir kokios dogmos laikymasis, kaip, pvz., Clevelando suvažiavime prieš

kelis metus priimtas nutari-mas, jog su kraštu negalima jo-kio ryšio turėti. Tokiais nuta-rimais mes tik užkertam kelią, bet kokiam savitarpel lietuviško gyvenimo pažinimo eigai. Gyve-nimas keičiasi. Lietuvoj, gi, irgi gyvena žmonės - lietuviai. Jie, žinoma, prispausti, vienas ki-tas, gal būt, pasidaręs Quislin-gu, vienas kitas realiu žmogumi, galvojančiu, kad reikia san-tykiauti ir su pačiu okupantu, jau vien tik tam, kad gyventi ir tautiškai ką nors veikti - pasiek-ti. Kitaip, gali būti, jiems ir ga-limybės tam nesudarytų. O emigrantams neturėti ryšio su savos tautos nariais, mano su-pratimu, yra nesveika. Nesvei-ka, aišku, ir vieniems ir kitiems. Tarp vieno ir antro lietuviško galvojimo gali pasidaryti labai didelė praraja. Ir dėl to mes, ir vieni ir antri, turim susirasti ką bendro. Ir, tą bendrą suradę, turėtumėm vienas kitam kiek galima, padėti.

Šitas dalykas, man atrodo, yra gan svarbus. O tas mūsų toks dogmatiškas veiksmų nu-sistatymas rodo tų veiksmų ne-svietiškai didelį konservatiš-kumą ir lankstumo trūkumą.

J. Daugiau lankstumo trūku-mą, negu paties sugebėjimo vesti?

D. Sugebėjimas vesti yra la-bai reliatyvi sąvoka. Vienas, gal būt, sugeba esamos sąlygose, o nebesugeba praėjus tam tik-ram laikui. Ir atvirkščiai: jeigu šiandien nesugebama, rytoj, gal, bus sugebama. Svarbu yra, kad žmonės dirba. Bedirbami jie ieškos ir būdų tam geresniam vadovavimui surasti.

J. O ar neatrodo Jums, kad tame nelankstume ar tame ne-sugebėjime vesti slepiasi taip pat ir baimės aspektas? Vieno-kio ar kitokio būdu pradėti ben-dravimą su kraštu, būtų maž-daug tas pats ką stoti, jeigu taip galima pasakyti, intelektualinė dvikovą. Reiškia: jeigu tu savim pasitiki, jeigu tu jauties užten-kamai išsilavinęs, dvasiniai ir diplomatiniai stiprus, tai stoji ir kaunieši. Bet jeigu tu nujau-ti, kad tavo argumentai silpno-

ki arba, kad tavo intelektualinės pajėgos neužtenkamai stiprios, tai tada žmogus sakai: Ne, aš nesutinku. Aš nebendrauju. Aš turiu savo įsitikinimus, aš gy-venu, niekas man netrukdo ir į jočius bendravimus aš neįsilei-džiu ir niekam nepatariu įsi-leisti.

Ar neatrodo Jums, kad šis baimės aspektas irgi galioja?

D. Aš manau, kad ne. Bet YRA baimė visai kitokios rūšies. Įsi-kalbėta baimė. Šitokia: Okupa-cija yra įvykusi ir de facto kai-po tokia yra pripažinta. Tikrai iš didesniųjų valstybių pusės nėra pripažinta Lietuvos aneksija prie Rusijos. Ir, vadinasi, tokiu būdu dar mūsų senosios Lietu-vos atstovai palaiko santykius su tom didžiosiom valstybėmis. Ir čia, va, mūsų veiksmiai per savo tokį dogmatiškai konservatyvų žiūrėjimą ir turi tą baimę. Jiem atrodo, jog pradėję bendrauti su, kad ir privačiu žmogumi Lietuvoje, mes, tuo pačiu, lyg ir patys tą aneksiją pripažįstame. Va, čionai toji veiksmi baimė ir glūdi. Atrodo, įžiūrima, jog kiekvienas, užimantis bet kokią poziciją Lietuvos tarybinę val-džią, yra jau, taip sakant, So-vietų Rusijos atstovas. O pripa-žįstant atstovą, pripažįstama pasidaro ir pati aneksija.

Gal, sakysim, tremties orga-nizacijoms yra ir nepatogu ben-drauti su kokia krašto institu-cija. Bet privatus žmonės ben-draudami ir santykiaudami, o nevien tik laiškus rašydami ir siuntinius siųsdami, galėtų pa-siekti lietuviškam reikalui daug daugiau.

J. Tai pagal Jus išeina, jog aneksijos pripažinimas ar ne-pripažinimas nepriklauso nuo užsieny gyvenančių lietuvių laikysenos; nesvarbu yra kokie lietuviai užsieny gyvena ir ką jie asmeniškai galvoja. Lietu-vos aneksijos pripažinimo jie kaip ir neįtakoja?

D. Savo santykiams su priva-čiais asmenimis Lietuvoj, even-tualiai ir privačių draugijų san-tykiams su kokiom nors profes-nėm draugijom tenai, man atro-do, kad ne. Svarbiausia čia yra

pačios Rusijos santykiai su ki-tomis valstybėmis. Jeigu tos di-desnės valstybės iki šiol anek-sijos nepripažino, tai dėl santy-kių privatus su privačiu, man atrodo, jos, savo nusistatymo nekeis. Bet, kai kurie, mū-sų veiksmiai šitą baimę neabe-jotinai turi.

III

J. Ar Jums neatrodo, kad dau-gelis mums labai svarbių dar-bų, kaip pvz., jaunimo mokymas savos kalbos, informacija ir švietimas per spaudą, savišal-pos organizavimas ir t. t. yra apleisti ir tvarkomi be plano ir be racionalaus pagrindo.

D. Iš šalies žiūrint, atrodo lyg ir be plano. Bet tuos planus su-sidaryti yra labai sunkus dar-bas.

Mes turim čia užsieny ins-titucijų. Vieni iš jų yra pasiva-dinusi Vyriausiu Išlaisvinimo Komitetu ir jos pagrindinis rū-pestis yra politinis, t. y., lyg ir kasyti tą lietuvišką klausimą - neduoti jam užmirti. Ji, žinoma, tais jūsu paminėtais dalykais nesirūpina.

Antra yra Lietuvių Bendruo-menė ir įvairios kultūrinės or-ganizacijos. Jų, mano supratimu, reikalas ir yra tą viską pla-nuoti ir organizuoti. Bet, kaip mes žinom, Bendruomenė yra plati, pats centras yra JAV-ty-bėse, kur gyvena daugiausiai lietuvių, kitos dalys išsimėčiu-sios, vienos stipresnės, kitos silpnės. Tiems reikalams tvarkyti reikalingi ir asmenys ir resursai, o juos mobilizuoti iš neturtingų emigrantų yra sunkoka. Jeigu mes turėtumėm daugiau turtingų žmonių, tas reikalas, gal būt, truputį paleng-vėtų. Todėl yra labai patartina, kad lietuviai mestųsi į priva-čius verslus, į laisvas profesi-jas, idant kaip galima daugiau pajamų turėti ir tuo pačiu, lie-tuvišką reikalą daugiau pa-remti. O planavimas, žinoma, priklausys nuo esamų žmonių. Jeigu tie žmonės sugebės pla-nuoti daugiau ir geriau, tai tada, aišku, planingiau eis ir darbai. Yra planuojama, be abejo, ir da-bar, bet neatrodo, kad tie plana-

vimai būtų tobuli.

J. Tai jums atrodo, kad plana-vimui ir rimtam darbui pirmo-j eilėj trūksta finansų, žmonių, na, ir taip pat, tikriausiai, ir lai-ko. Lietuviškas darbas egzilyj yra, kaip čia pasakius, labiau "a weekend job". Savaitės eigoj daugumas žmonių dirba pragy-venimui, o šeštadieniais ir sek-madieniais užsiima lietuviš-kais reikalais.

D. Taip maždaug ir yra.

Žinoma, jeigu mes, pasinau-doje Amerikos liet. daktarų or-ganizacijos duotu impulsu, su-darytumėm Lietuvišką Fondą iki vieno milijono dolerių, o iš jojo gaunamus procentus pa-naudotumėm remti mūsų reika-lus, tada jau būtų šis tas.

IV

J. Tarp 1962 ir 1968-tų metų Lietuvą parėjo ribota, tačiau ekonominė ir kultūrinė krašto gyvenimą stipriai paveikus li-beralizacija. Jos metu išliko visiškai nauja poetų ir rašytojų karta, pasirodė didelis skaičius knygų, antologijų, almanachų. Tuo pat laiku užgimė filmų ga-myba, sužydėjo teatras, muzika.

Koks yra Jūsų požiūris į tą liberalizacijos bangą?

D. Yra sveikintina, kad tas atolydis davė truputį laisvės mūsų rašytojams. Ir anksčiau, kaip žinoma, jie rašė ir savo spaudą turėjo, bet jie tarnavo tiktai komunistinei propagan-dai. O 62-68-tų metų laikotar-pis lyg ir davė individui trupu-telį daugiau laisvės ir, štai, ma-tom poeziją ir kitokio žanro li-teratūrą žymiai įdomesnę ir smarkiai pagerėjusią. Tiktai sunku yra pasakyti, ar atolydis užsitęs. Iš įvykių Čekoslovaki-joj sprendžiant, atrodo, kad tas liberalesnis laikotarpis yra vėl užspaudžiamas. Bet jeigu jis ir toliau tęsis, tai reikia tik džiaugtis. Naująja literatūra galėtų daugiau pasinaudoti ir užsienio lietuviai, o žmonės Lietuvoj turėtų ką šviežesnio - ne vien tik grynai propagandinę komunistų partijos medžiagą.

Reportažas iš Detroito

MICIGANO DIDMIESTYJE VISKAS PILKA...

Nepaprastai lengva žiema. Jei šaltis kiek paspaudė, tai tik prieš Šventes. Bet jos gi buvo seniai, seniai. Jau vasario vidury prasidėjo saulėtos dienos. Ir nebeapsiniaukė tris savaites. Kovas su ankstyvais pažara. Pavasario pranašas. O saulė vis žeme ritinėjas. O naktys pilnos mėnesienos. O Vakarė užteka šviesi, akį verianti. Jei ne šmėkliškai plikos medžių šakos, jei ne naktimis pastingusi pilka žemė, būtų labai romantiška ir labai poetiška.

LŽS centro valdyba posėdžiaavo vasario 28-ją. Buvo rutinos reikalų, buvo ir nekasdienių. Nors tik mėnuo tepraėjo nuo pereito posėdžio, o į centrinių skyrių padavė prašymus vėl būrelis senų žurnalistų. Aišku, jie buvo priimti su dideliu džiaugsmu. Štai, tie vyrai: čikagiškis Vladas Būtėnas-Ramojus, clevelandiškis Jonas F. Daugėla, čikagiškis Antanas Kučys, argentinietis Kastantas Norkus, čikagiškis tėvas Kęstutis Trimakas, S.J. ir Vytautas Volertas iš New Jersey. Galėjau trims iš jų pridurti redaktorių titulus, galėjau kitiems trims priskaičiuoti po kelius laikraščius, kur jie bendradarbiauja. Bet argi yra skaitytojas, kuris apie bent vieną iš jų nežinotų, kuris nebūtų skaitęs jų straipsnių, jų žurnalų, jų knygų? Lietuvių žurnalistų sąjungos centrinis skyrius auga, auga. Ir tai centro valdybai kelia ūpą.

Nutarta paskelbti dviejų šūkių konkursą. Vieną Lietuvos laisvinimo adresu, o kitą lietuviybės išlaikymo. Bus duodamos premijos, už kiekvieną po 40 dolerių. Jury komisiją sudarys pati c. valdyba. Konkurse dalyvauti galės kiekvienas lietuvis, be amžiaus skirtumo. Plačiau apie konkursą čia nebeaiškinsiu, nes tik ką patyriau, kad už poros dienų taisyklės bus spaudai išsiuntinėtoms. Man regis, kad konkursas turėtų būti gyvas.

Šūkį kurti galima visur: į TV aparatą beveizint, mašina ar autobusu į darbą važiuojant, prie braižomosios lentos rymanant, universitete paskaitas klausant, bare alaus stiklinę geriant, su dulkių siurbliu kilimus valant ir, turbūt, bažnyčioje besimeldžiant. Na, tuoj redaktoriai gaus oficialų pranešimą. Karščiausias šio posėdžio darbotvarkėje-Draugolaureato reikalas.

Taip jau išėjo, kad centro valdyba apsiėmė patalkinti Draugo dienraščiui. Siemetinio romano konkurso jūry komisija buvo iš detroitiečių. Premiją laimėjo buvęs detroitietis. Čikagoje, matyt, tos kasmetinės išskilmės gerokai apsibodo. Kažkas kažkam pasiūlė Detroitą. LŽS centro valdyba apsiėmė. Pelnas ar nuostolis-su Draugu perpus.

Kovo 22 tos išskilmės bus. Tai yra bus buvęs, nes žinau, kad šios eilutės skaitytoją pasieks "po visam". Su Stasio Baro tenoru. Berods, su Kazio Bradūno lyrika ir dr. S. Aliūno devyneriom. Ir su glėbiu "Apmaduo asočių", ir su kalbom, ir su benediktinu uždaryta kava, su tortais, su skanumynais. Keturi c. valdybos vyrai būtų prapulę su ta visa iškilme. Bet į talką yra pasisiūlę kelios organizacijos, didelės ir mažos, didelių ir mažų. Visi talkins, atsiprašau, bus talkinė ir viskas bus, atsiprašau, bus buvęs, kaip numatyta. O jeigu nebus buvęs, tai, pažadu, čia paaiškinsiu sekantį kartą, kodėl taip nebuvo...

NL vasario 26 - sios laidoj, primindamas šimtą nuo Vaižganto gimimo, Vincas Trumpa rašo: "Gal ir gerai, kad dėl jo kiek veiksniai neskelbė jokių Vaižganto metų, nes iš tų skelbimų dažnai nieko doro neišeina. Idėjomis reikia gyventi, o ne jas skelbti". Antrąjį sakinį pasibraukiau. Jį pakeisčiau maž-

daugį tokių: neskelbti idėjų, pagal kurias nesiruošiama gyventi.

Tikrai tenka džiaugtis, su V. Trumpa sutinkant, kad neužsišokta su Vaižganto metais, nors jis ir labai vertas. Nes kas išjudintų kultūrininkus bei literatus Vaižganto minėjimus ruošti, apie jį paskaitas skaityti, apie jį straipsnius rašyti, jeigu patys kultūrininkai ir literatai būtų abejingi? Geriau be reksmo, be perdidelio užsiangažavimo, bet su šio kiais tokiais rezultatais, negu ant kiekvieno oficialaus aplinkraščio užrašius "Vaižganto metai(s)", niekur nesimatyti Vaižganto. Kad priminė - gerai. Keliems redaktoriams pasitarnauta. Jie iki rudens gal šį tą sugalvos.

Dar grįžkime į Detroitą. Mes turime gerą progą ir privalome ją išnaudoti. Anąsyk užsiminiau apie Dieviškos Apvaizdos parapiją ir nebaigiau. Dabartinę bažnyčią lygiai už metų greitkelis verčia. Valdžia už dabartinius pastatus ir arkivyskupiją iš lietuvių suaukoto sumų, sudėti žada virš pusmilijonio. Ta suma naujai bažnyčiai, klebonijai ir kultūriniam pastatams. Bet su sąlyga: parapija grynai lietuviška, lietuvių pinigais išlaikoma. Nesusras pakankamai lietuvių, tai parapija liks teritorinė, be jokių mums privilegijų, be kultūros centro. Dabar komitetas neriasi iš kailio, parapičius organizuodamas, registruodamas, bažnyčią traukdamas, kad dar prieš ją nugriauant kurią žinotų, kiek čia tų lietuvių. Kad Detroito su plačiomis apylinkėmis prisilaiko apie 20,000 tautiečių, tai tikras dalykas. Kad vos 10-15 nuosimčių jų priklauso visoms trims parapijoms, tai irgi beveik faktas. Kiti-visur, kur papuola. Net dalis ir labai gerų patriotų.

Atėjo laikas! Bandyto laikas. Laikas brauktis iš atrių, lenkų, italų ir dėtis į savo, daug žadančią parapiją. Proga yra absoliučiai vienkartinė. Jei dabar stipriai lietuviška parapija nebus surkurta, jei dabar geras, modernus kultūrinis centras nebus

sutvertas, tai visam pastatysim kryžių.

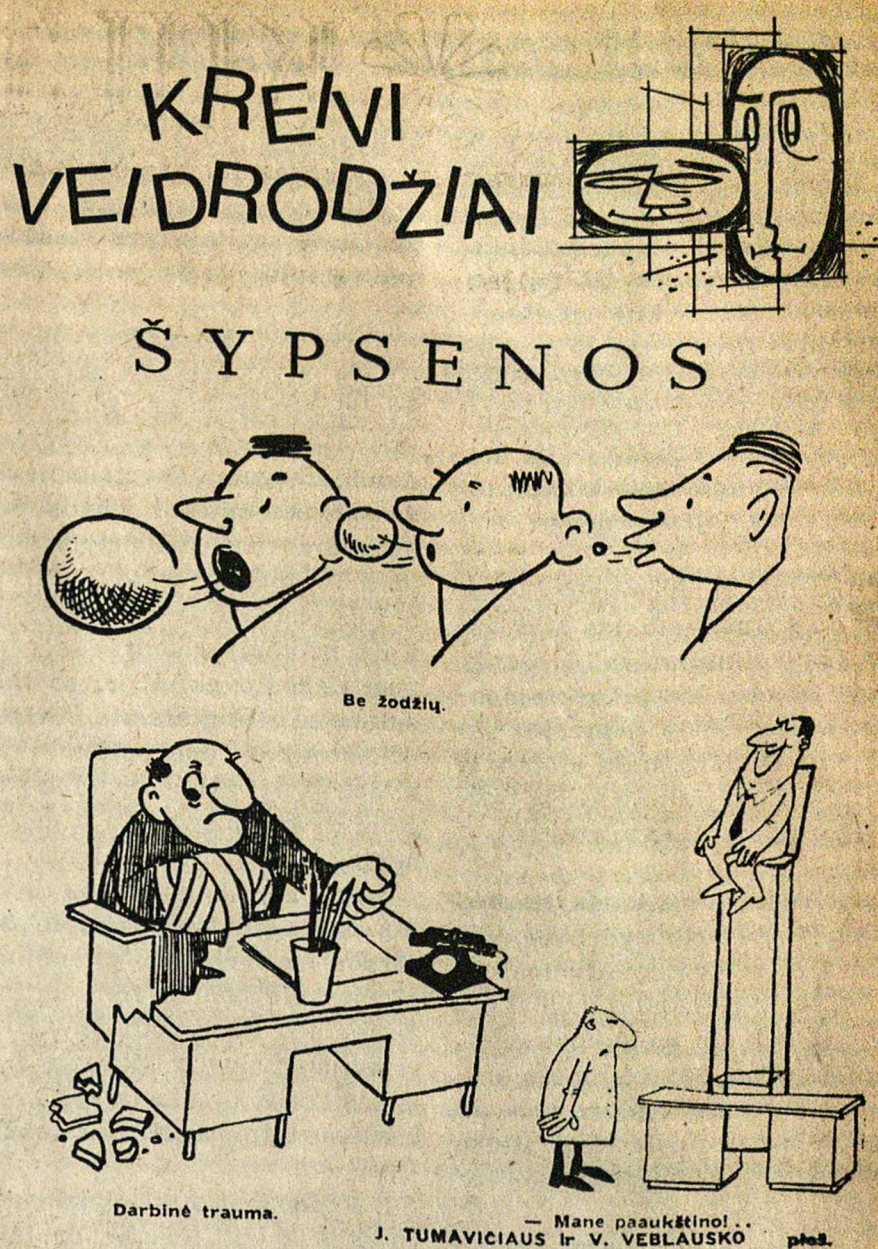
Kai mūsų broliai Kanadoje dvidešimtį atšventė pernai ir užpernai, tai Detroito, Čikagoje ir kitur Valstijose dauguma švęsime šiais ir kitais metais. Nagi, 1949 - šiais, po to palaiminto dypų biliaus, kaip amaras užplūdome šį karštą. Po laivą ir po du kas savaitę. Gal ir daugiau, negu po du. Ir kiekviename po šimtinę ir po kitą lietuvių.

Dvidešimt metų! Nuo tos dienos, kai i girtas padėjau koją ant Niujorko krantinės. Kai užpildęs šimtą aplikeišenų šapo, gavau darbą vidurnakčio šifto už 1.60 į valandą. Kai seno, gero tautiečio forde vežamas į pikiniką glosčiau pliusą ir sakiau: "ne, ne, ne, negali būti, kad aš kada tokį karą turėsiu!" Kai kramtydamas gumą šokau su laibom čiagimėm lietuvaitem ir bariu už jų maišytą kalbą. Kai steigti tautinių šokių grupes, tremtinių bendruomenes, vaidintojų būrelius. Kai... Kai...

Dvidešimt metų! Vieni krito po automobilio ratais, kitus širdis ir vėžys ankstyvai nuskyne, dar kiti virto Smith'ais ir Jones'ais, o visi iki vieno suseno. Na, dvidešimt metų, tai geras trečdalis gyvenimo. Nebe taip jau tragiškai atrodys ir laido tuvių skelbime: "Amerikoje išgyveno 20 metų...". Va, kur suktuviniai metai! Ne vienas ir ne kartą šiais metais nugsersime ta intencija. Nes gi dar yra šiek tiek sveikatos ir tikrai labai labai yra iš ko...

Alfonsas NAKAS

* KAI KOMPIUTERIS IŠPROTĖJA. JAV-ių sveikatos, švietimo ir socialinio gerbūvio ministerijos kompiuteris, dėl pergausaus darbo, pasimetė ir ėmė rašyti čekius bet kam. Čekius gavo net senai iš darbo atleisti arba niekad nedirbę asmenys. Buhalteriai rankinių būdų apskaičiavę visus duomenis, nustatė, kad pakrikęs kompiuteris pridarė net 4 milijonus nuostolių.

NETIKUSI TVARKA

Paskambino iš susivienijimo „Lietuvos temės ūkio technika“ Kretingos skyriaus.

Pas jus statomai eksperimentinei karvidei reikalingas melžimo agregatas. Dabar ji turime - atvažiuokite. Tik tegul atvyksta ne ekspeditorius, o vyriausiasis inžinierius. Įspėkite, kad jis gerai patikrintų agregato komplektavimą, nes mes, atvažiuojant, iš jūsų parvežtume, jog viskas būtų kaip reikiant. Jei ko nors trūksta - nedirbame.

Mums šie žodžiai nuskambėjo gana keistai ir net juokingai. Juk reikėjo sugrįžti inžinierius, kad nupirktų agregatą iš tų, kurie, netrukus atvažiuojant, iš mūsų perims ir sumontuos karvidę.

Mūsų ūkyje ši nelaiminga karvidė jau statoma trejus metus. Tikimės, kad ketvirtaisiais pagaliau bus baigta. Žinoma, reikla pasirūpinti ir mechanizmais, bet ar iš viso ūkis turi juos sumirkinėti? Kodėl gi negalėtų vienas mechanizmus ir agregatus naujai statomoms gyvulininkystės fermoms kaupti susivienijimo skyriai, kurie yra statybinių subrangovai. Juk jie tuos pačius mechanizmus montuoja,

derina. Tai kam tas vargas su priėmimais ir perdavimais?

Štai būtų daug patogiau ir ūkiams, ir statybiniams bei susivienijimui. Ūkiams atkristų daug rūpesčių, palengvėtų apskaita. Statybiniškai palankių ryšių tik su montuotojais, ir nebereiktų nuolat teltautis ūkiuose, kada bus gauti visi įrenginiai. Susivienijimo specialistai irgi nebeieškotų savo prekybos ūkiuose, kur jos, belaukiant statybos pabaigos, dar kartais nusiima.

Žinoma, nieko naujo aš čia nepasakiau. Apie tai daug kalbama ir rašoma, tačiau nieko nedaroma. Kam teko būti pas draugus vokiečius, žino, kad ten ūkių vadovai tik parenka projektą, sudaro sutartį su rangovu ir pasiima raktus. Be to, ūkių specialistai dar supažindinami su pastato naudojimo taisyklėmis. Štai ir visas rūpestis, nes kiekvienas žino savo darbą. Ar gi negalėtume panašiai tvarkytis ir mes? Čia ne kažin kokia problema. Tik reikia, kad statybiniškai ir montuotojai, kurie kartu yra ir tiekėjai, surastų tarp savęs bendrą kalbą.

L. TRAKUMAS
Kretingos rajono
Santelių tarybinio ūkio
direktorius

IS „TIESOS“ PAŠTO

Pr. VISVYDAS

ARKLIAI, GULBĖS IR EKSPERTAI

Šeštadienio rytmetį nuvažiuoju į Shell stotį pasikeisti alyvos. Kresnas, plačiaveidis baskas draugiškai klausia:

- What do you think about Dr. Fager's chances in Margarita stakes?

Žiūri jis į mane juodomis akimis, o man nepatogu-nieko nesuprantu. Tiesiog noriu pa-lystyti po sunkvežimio ratu. Pastebėjęs mano pasimetimą, gerasis baskas už mane išpraudžia atsakymą:

- I know, you think Gamely will win. No, sir! Dr. Fager has the stakes".

Jei ne tas baskas, tikriausiai dar ir šiandien nieko nežinočiau nei apie Billy Shoemaker ar Alvaro Pineda, nei apie Royal French ar Rising Market, nei apie home stretch, daily double ir daug kitų keistų vardų ir žodžių. Arklių lenktyniavimas Pietų Kalifornijoje turi kelis milijonų rėmėjų. Kiekvienas suktas gatvėje žmogus pažįsta hipodromų vietovardžius: Santa Anita, Del Mar, Los Alamitos, Hollywood Park ir Caliente. Iš eilės jie visi veikia ištisus metus.

Į tas lenktynes žmonės suneša aruodus pinigų. Hollywood Parke ir Santa Anitaje tarp 50 ar 70 tūkstančių veidų pamatysi

labai daug negrų ir meksikiečių. Palyginti tai neturtingas luomas, didžia dalimi gyvenęs iš valstybinių pašalpų. Tačiau prie arklių lenktyniavimo jie lipa kaip prie medaus. Dažnas ateina ir su vaikais. Iš pradžių būna linksmi. Bet apie vakarą, šeštam ar septimam ratui pasibaigus, jie yra visiškai prasiilošę. Sėdi ant purvinų laiptų, pasirėmę kumščiais nuliūdusius veidus. Ant cemento kur-ne-kur mėtosi tuščios degtinės bonkutes; draikosi krūvos laikraščių; skraido tūkstančiai spalvuotų bilietukų, kuriuos pralaimėjusieji su pykčiu yra nusviedę žemėn. O vaikai trinaisi pakampliais, glaudžiasi prie virbų per-tvaros, žiūrėdami į prajojančius arklius. Jie kažkaip negali išsiamoninti tėvų įkarščio ir nusiminimo. Tai didmiesčio gyvenimas. Bet žmonės myli jo skaudžias pramogas.

Santa Anita, esanti Arcadia mieste, man labiausiai patinka. Kai smogo nedaug, atsiveria gal-ingas San Gabriel kalnyno fasadas. Violetiniai šlaitai čia pat-ranka pasiekiami. Atrodo kaip didžiulės skulptūros šonai. Apačioje, virš stogų ir gatvių, būriuojai ilgakamienės palmės. Aikštės viduryje, kur žaliuoja švelni vėja, yra įrengti gėlynai.

Prie jų ant suolų sėdi žmonės, įsigilinę į lenktynių sąrašus. Kiti vaikšto gelsvais takeliais. Tikra idilija. Nuo tribūnos gali žvalgytis pro žiūronus ir as-trinti atšipintą žvilgsnį. Nebūtinai arkliai ir lažybos. Nebūtinai azartas. Bet kai pasigirsta pradžia skelbiantieji trimitai, širdis suspraudžia. Žiūronai automatiškai nukrypsta į paraduojančių raitelių pusę. Tada negali atsigerėti žirgais. Veisliniai: bėriai, sarčiai, juodbėriai. Kokie gražūs! Bežiūrint ūmai su-liepsnoja noras, kaip to bala-dėję, sėsti į tyto balnelį ir joti į svetimą šalį.

Apskritai, apie tas lenktynes nedaug ką nusimanau. Vieną šeštadienio popietį sėdėjau su losangeliečių bičiuliu Kazimieru ir studijavau suktą lenktynių sąrašą. Skaičiai, vardai, statis-tikos, duomenys, kažkokie nė-aiškūs simboliai. Ach, du Lieber! Kad taip žmogus be niekur nieko galėtų atspėti laimėtoją! Intuityviai? O dabar - viskas prieš akis dzinguliškai. Paga-liau užkliuvau už vardo "Song of Ireland". Patiko. Nusipirkau bilietą. Kazys juokėsi, kad pasi-rinkau šlubą arklių.

- Kur tau šlubas, - teisinausi. - Tai tokia linguojanti ristelė. Gracinga. Žiūrėk, koks sveikas odos blizgėjimas.

Deja, Kazys buvo teisus. Ma-no Airijos Dainelė atkulniavo paskutinė. Bet ir Kazui nekaip sekėsi. Jis sąrašų neskaityo. Pa-prasčiausiai prieš kiekvieną jo-jimą pradingsta. Sako:

- Einu pasižvalgyti.

Aš puikiai pažįstu tą Kazio žvalgymą. Sustoja prie baro.

Bokalas alaus. Cigaretė. Po to trumpas pokalbis su koku nors stovinčiu ar praėinančiu "eks-pertu". Tik tada jis stabtelia prie langelio ir nusiperka "patį laimingiausią" numerį.

Mano taktika kitokia. Aš ieškau užuominų. Kartą gražioje Hollywood Parko aikštėje stebėjau tvenkiniuose plaukiojančias gulbes. Norėjau įsijausti į jų klasišką ramybę. Staiga dingtelėjo mintis apie kažkada skai-tytą W. B. Yeats eilėraštį "The Wild Swans of Coole". Juk ten yra skaičiuojamos gulbės! Ėmiau ir aš skaičiuoti. Mažame tvenkinyje pamačiau šešias bal-tas ir vieną juodą, atsilikusią nuo kitų. Šeši ir vienas! Juk tai užuomina. Kūlversčiais nusiritau prie langelio, kur pardavinėjami "daily doubles" bilietai, ir paprasčiau pirmam ratui šeš-tąjį ir antram pirmąjį numerį. Magiška kombinacija!

Kai pasigirdo trimitai ir spalvingi žokėjai išėjo į virtinėje, išmigau žiūronais ir pasi-rinkąjį gražuolį - nr. 6. Dingo-jos, kad kiekvienas jo kaulas, kiekvienas sąnarys virpa per-gale. Net ir jo jokias Valenzuela geltono ir žalio šilko marški-niais buvo toks lietuviškai arti-mas. O gulbės, gulbės! Dėl vi-so ko dar kartą suskačiavau. Mėgstu tikslumą. Šešios baltos. Bet kur juodoji? Niekur negė-lėjau surasti. Dingo. Sidabrinia-me prūde aiškiai matėsi tik baltosios. Pakraštyje plūduriavo juoda plastikinė iškamša. Tiesiog aiktėlinė. Nei šis, nei tas... Kiekvienas gali spėti, ko-kia buvo lenktynių pasekmė. Šeštasis lengvai atbėgo pirmuo-

ju. Tačiau antrame rate nr. 1, kuris ironiškai vadinosi "Never Too Late", atsiliko. Mačiau, kaip lėkdamas jis muistėsi, lyg bim-balų kandomas. Ir kaklas pylėsi prakaito čiurkšlėmis.

Kazimierui tą dieną papūtė linksmesni vėjai. Lipdamas laiptais žemyn pasižvalgyti, pa-matė prie kolonos rymančius du žilaplaukius senukus. Stovi ramūs, o žmonių kamšatis ap-linkui - bėga, stumdosi, jaudina-si. Vienam senukui atsitiktinai išsprūdo šluostomi akiniai. Ne-sudūžo, nes krisdami atsimušė į Kazio batą. Kazys pakėlė ir mandagiai įteikė. Senukas dėko-ją. O Kazys tuoj ir sako:

- You both gentlemen look like experts. Do you have any tips for today's daily double?

Kazys tokiu atveju moka pa-siutiškai šiltai nusišypsoti.

Šypsnyis ir diplomacija jam padėjo. Senasis žinovas patarė paimti 6 ir 3. Kaip tarė, taip ir padarė. Tą vakarą, važiuodamas drauge namo, Kazys nesillovė dainavęs "Paleidau žirgą į lan-kas" ir pažadėjo paaukoti kle-bonui kelias dešimties salės statybai.

Ne visuomet ekspertų patari-mas eina į naudą. Nuvykome kartą į Del Mar, esantį vande-nyno pakraštyje, netoli San Die-go miesto. Įsitaisėme ispanišk-os architektūros tribūnoje. Pasijutome kaip turtingi kreolai. Gera po stogu, kai lauke lie-tutis krapnoja, kai gurkšnis iš pantelės šildo kraują. Tačiau po penkto rato viskas pasidarė ne-miela. Velniškai nesisekė. Kiuk-sojom apsiblausę. Akiratis bu-vo pilkas. Netoli, už aikštės tvo-

ros riogsojo susigūžusi gyven-vietė - pastatai su balkonais ir sulytais baltiniais. Ko, ko, bet sulytų baltinių negaliu kęsti. Padangėje pralėkė rėksnės žu-vėdros, nežadėdamos nieko ge-ro. Man nusibodo žvalgytis.

Kazys tuo tarpu, ištempęs aus-sis, klausėsi už nugaros triukš-mingai šnekučiuojančių jaunuo-lių. Vienas iš jų, Larry, vis gy-rėsi, kad septintame rate nu-šluosiąs sauja žaliukų. Jis kar-tojo:

- I gonna bet for my horse - "Here Comes the Trouble".

Koks keistas vardas, pagal-voju. O anas jaunuolis vis pū-tė:

- All statistics show that she is the best turf runner. That's my baby!

Dabar Kazys sunerimo. Apsidairė. Paslapčia dirslėlojo į pi-niginę. Žinojau, kad jis yra pa-siryžęs: arba... arba. Septintam ratui artėjant nugurino žemyn. Kai grįžo, paklausiau:

- Ar turi?

- Turiu, brolyti, - smagiai at-šovė ir, atsisukęs į Larry, pa-mosikavo kelis geltonus lažybų lapiukščius. - That's my baby too!

Abu jie skardžiai nusikvato-jo. Apie pasekmes nerašysiu, nes Kazys nelabai mėgsta, kai aš imu pasakoti šitą istoriją pažįstamiem. Jis prisiekė į Del Mar niekad nevažiuoti. Jo žo-džiais, nepatinkanti senoviška architektūra, ir vaizdas aplin-ku nekoks. Bet aš žinau - ta ku-melaitė "Here Comes the Trouble" dar ir šiandien jam neišeina iš galvos.

Energingoji apylinkės v-ba atgaivino šeštadieninę mokyklą, kuri kovo mėn. pradžioje pradėjo veikti su 10 mokinių. Mokyklos vedėjas - V. Balsas, kuriam žada ir kiti patalkinti. Išrinktas tėvų k-tas iš Jorkinės ir Radžiaus. Mokykla tikisi paramos ir iš L. Fondo tiesioginiai ar per Krašto v-bą mokyklos priemonių ir kitokių išlaidų nors daliai padengti.

Estų nepriklausomybės šventės minėjime lietuvius atstovavo ir sveikinimo kalbą pasakė apyl. v-bos p-kas p. Prišcepionka. Mūsų B-nės vadovybė padarius pradžia, šiais metais ir estų vėliava pirmą kartą buvo pakelta prie miesto rotušės.

A. Paškevičius, kuris Ottawos Liet. B-nės buvopagerbtas, minint B-nės gyvavimo dvidešimtmetį, kaip ilgiausiai vadovavęs šiai B-nei-šią metų kovo mėn. 1 d. atšventė savo 60 metų amžiaus sukaktį. Kuklaus pobūvio metu jam jo prieteliai įteikė dovanėlę-nupieštą portretą.

Ottawa Little Theatre galerijos patalpose-400 King Edward str. vyksta arch. V. Trečioko dailės kūrinių paroda. Lankyti galima kovo 12-22 d. II a. m. -5 p.m. ir vakarais vaidinimo metu.

Šią galeriją, kurią aplanko 5000 vien tik teatro lankytojų, yra verta kiekvienam ir savųjų aplankyti; išstatyta viso 19 paveikslų.

Pagal Kanados Lietuvių Fondo planą, užplanuoti sumą \$ 2000 Ottawos apylinkėi išpildyta 100%. Viso iš šios apylinkės turima 12 narių. Paskutinis įnašas padarytas paties įgaliotinio Paškevičiaus savo mirusių tėvų Lietuvoje atminimui įamžinti.

Stambiausias mecenatas - apylinkės v-ba, kurios vardu iki

šiol įnešta \$ 700. Tai stambiausias įnašas iš visų šio krašto apylinkių v-bų tarpo, nors savo dydžiu ši apylinkė yra viena iš mažesniųjų.

Kovo 9 d. sekmadienį įvyko eilinis PLIAS Ottawos skyriaus susirinkimas skyr. pirm. dr. inž. A. Jurkaus bute. Dalyvavo didelė dauguma skyriaus narių su savo poniomis ar vyrais. Susirinkimo metu išklaudyta labai įdomus geologijos dr. J. Rimšaitės pranešimas apie paskutinįjį geologijos kongresą, įvykusį Čekoslovakijoje, kurio eiga sutapo su nelemtaisiais Sovietų pakartotinos okupacijos įvykiais. Ji parodė jos pačios pagamintą kelionės metu filmą ir nemažai pavienių skaidrų.

Be to, skyr. sekretorius dipl. inž. Danys painformavo apie pasirodymo darbus įvykstančiam pirmajam Kanados lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimui, kuris įvyks Ottawoje gegužės 17-19 d., kada yra gražiausias tulpių žydėjimo metas.

L. Fondo įgaliotinio vykdomas vėjus sukaupti lėšų bendrajam visų Ottawos lietuvių įnašui padidinti, norima baigti vėliausiai iki Motinos Dienos minėjimo, kurio metu įvyks ir dovanų pasiskirstymas. Kiekvienas paaukojęs 50 cent., turės galimybę laimėti vieną iš šių dovanų: lietuvių dailininkų p. p. A. Tamošaitienės, E. Šturmienės ir N. Trečiokienės kūrinius, "Lithuanians in Canada" knygą arba Kanados metalinių pinigų setą ir kelis sidabrinį-nikelinių pinigų setus, nes kam dar rūpi tėvų žemė-tas Lietuvių Fondą remia.

1968 metais, Vasario 16 gimnazijai paremti surinkta \$ 93. - Būrelio vadovė jau kelinti metai iš eilės yra p. Danienė.

A. VILNIŠKIS.

Tie visi pasikeitimai padaryti todėl, kad Buffalo birželio 21 d. įvyksta labai didelės vestuvės, labai populiarių žmonių šiame krašte ir Joninėms tenka duoti kelią šiam svarbiui įvykiui.

Rengėjai planuoja šiemet Joninės padaryti patrauklias visokio amžiaus žmonėms. Rengiami liaudies dirbinių paroda ir taip pat lietuviškų veidų-portretų paroda. Jei vietos būtų-tų veidų atsirastų iki 60-retas jų būtų nepažįstamas (Tikimės!)

Maloniai prašom suinteresuotus įsidėmėti ir laiką ir vietą.

RENGĖJAI

WINDSOR, Ont.

AUKOJO TAUTOS FONDUI Windsorio ir plačios apylinkės lietuviai, minėdami Vasario 16-tosios Šventę ir Tautos Fondo vėjus aukojo Tautos Fondui: \$ 30. - dr. D. ir S. Naikauš, kai, po \$ 20. - dr. V. Ablėnas, V. Čerškus, P. B. Januška, A. Juškauskas, A. Krakauskas, dr. C. Kuras ir Z. Laurinavičius. Po \$ 10. - V. Baltruščiūnas, R. Dumčius. Vyt. Kranius, V. Pundžius, S. Simanavičienė ir F. Švabauskas. Po \$ 6. - B. Balaišis. Po \$ 5. - B. Barisas, Vyt. Barisas, Butvydas, Pr. Dumčius, C. Garbus, J. Giedriūnas, Pr. Jankus, Pr. Kairys, Z. Mistauskas, L. Z. Mockai, K. Linkevičienė, A. Rimša, Pr. Rudokas, R. Vilembrektas, J. Sinkus ir E. Zatorskis. Po \$ 3. - M. Kizis, Alb. Tautkevičius, Ant. Tautkevičius, J. Sventickas ir Weir. Po \$ 2. - B. Badikonis, E. Baltulienė, M. Bartulienė, A. Kažemekaitis, A. Kozulis, P. Kuncaitienė, kun. D. Lengvinas ir Stasys Taurinskas. Po \$ 1. - P. Eidukas, P. Kranius, kas ir R. Puida.

Iš viso suaukota 350 dolerių. Aukas rinko A. Juškauskas ir P. Januška. Visiems aukojusiems nuoširdi Tautos Fondo padėka.

P. JANUŠKA
Tautos Fondo Įgaliotinis
Winnipeg, Man.

Vietos lietuviai, švėsdami Vasario 16, į savo iškilmes pakvietė ir ukrainiečius, kurie prisidėjo prie programos dainom - chorų ir solo. Dalyvavo ir spaudos atstovai.

Atkelto iš 2 psl. TRIMITO AIDAS...

Jokubaitis ir moterų sekcijos vadovė šaulė E. Dambrauskienė, už nuopelnus kuopai, susirinkimo buvo pakelti garbės šauliais.

Susirinkimas buvo baigtas Tautos Himnu.

Kuopos valdyba yra dėkinga par. klebonui, kuopos garbės šauliui kun. P. Ažubaliui už leidimą susirinkimui naudotis sale.

Kuopos valdyba, atsižvelgdama į Kanadoje einančios spaudos, radio valandėlės, šauliškos spaudos ir lietuviškos šeštadieninės mokyklos sunkumus, nutarė 1969 metais paremti laikraščius: "Tėviškos Žiburiai" - \$ 10. -, "Nepriklausoma Lietuva" - \$ 10. -, "Tremties Trimčiai" - \$ 10. -, "Karys" - \$ 15. -, radio valandėlė "Tėvynės Prisiminimai" - \$ 10. - ir Toronto lietuvišką šeštadieninę Maironio mokyklą - \$ 25. -

Pabaltiečių veteranų korpus (Baltic Veteran Corps) Toronte šiais metais iš eilės tenka pirmininkauti Toronto VI. Putvio kuopos pirmininkui. Tas pareigas kuopos pirm-kas šaulys St. Jokubaitis perėmė iš praeitais metais pirmininkavusio latvio O. Perro š. m. kovo 6 d.

Š. P. G.

DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPOS METINIS NARIŲ SU-MAS.

Kovo 1 d. Hamiltono Lietuvių parapijos salėje įvyko DLK Algirdo šaulių kuopos metinis na-

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS virš trijų MILIJONŲ DOLERIŲ.
ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą - 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario.

MOKAME 5% už depozitus 5% už šėrus

PARAMA

DUODAME mortgicius ir asmenines paskolas iš 7% %

KASŲ VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p. Šėskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šėštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p.

Telefonas LE 2-8723

EKSKURSIJA EUROPON

BIRŽELIO 3 iki 19

2 dienos Maskvoje,
5 dienos Vilniuje,
8 dienos Amsterdame

IR TIK \$ 611.⁵⁰

Lėktuvais, viesbučiais, pusryčiais ir pervežimais.

REGISTRUOTIS iki balandžio mėn. 1 d.

SMULKIAU SUŽINOSIT

SKAMBINANT

(416) 278-7261

arba

V. BAČĖNAS,

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. E. Port Credit, Ont.

P.F. Paukštaitis, tel. 365-0311, M
Montreal, P.Q.

S. MFŠKUITIS

TURSAMIEGIO ŠNEKTELĖS

(Reportažas iš Toronto)

Tursamiegis - tik pradėjusio temti vakaro laikotarpis. Paibaigus šerti galvijus, jau per tamsu darbuotis kieme. Tuo tarpu esant per anksti pirkioje degti žiburi, šeimininkei triušiant apie ugniakurą, prie balanos ruošiant vakarienę, susimetę kaimynai šnekučiuojasi, svarsto savo reikalus.

Panašiai yra Toronte, Lietuvių Namuose, kur penktadienio vakarais susirinkę mūsų žmonės pasižnekučiuoja, aptaria bėgamas problemas, išgeria alaus bonką.

Savaitės pabaiga patenkintas žmogus sutvarko "Paramoje" savo reikalus, įsideda banko knygutę į liemens kišenę, užsi-segioja paltą ir, užsidėjęs skrybėlę, rengiasi išeiti. Tuo metu jo dėmesį patraukia laikraščiais apdėtas stalas. Vyras dirbsteli ir rankinį laikrodą ir, neskubėdamas, prieina prie stalo. Čia jis vėl nusiima skrybėlę, atsisečioja paltą ir sėdasi skaityti.

Vyras pavarto vieną laikraštį, paskaito kitą, peržiūri trečią. Žmonės ateina ir išeina. Vieni skuba į namus, kiti užsuka į salę išgerti bonką alaus. Pačiu iš darbo ėjimo laiku prie banko langelių išauga eilės; jos ir vėl sutrumpėja. Vienas, kitas priėjęs prie spaudos stalo pavarto laikraštį ir net nebesulankstęs skubiai išeina.

Laikraščiais besidomįs pietietis, peržiūrėjęs beveik visą spaudą, pastumia paskutinį, užvardintą "Sandara", ir rengiasi

eiti. Tuo pačiu jo dėmesį patraukia kitame stalo gale "Lietuvių Dienas" vartas kaimynas. Niekas nelaukdamas, jis kreipiasi į žurnalą skaitantį tautietį, prisipažindamas, kad domisi Kalifornijos lietuviams ir tenyškščiu leidiniu. Jo manymu, tai esąs vienintelis mūsų kalboje taip gražiai leidžiamas paveiksluotas žurnalas. Jį patį esą labai domina ten įsikūrę tautiečiai. Jo prenumeruojamoje spaudoje esą labai daug rašoma apie tenyškščius lietuvius. Dėl to jam parūpę sužinoti ar ir kiti mūsų laikraščiai taip pat daug apie juos rašo. Dabar, atsiradus progai, jis peržiūrėjęs nemažą periodikos ir patyręs, kad kaliforniečiai savo veikla tikrai viršija kitas kolonijas. Tai patyręs, jis negalįs atsisėbėti, kad nežiūrint ten suplaukusio mūsų senimo, Vakaruose esą neišsemiami lietuviškos energijos aruodai.

"Lietuvių Dienas" žiūrėjęs tautietis, nustebejęs pakelia akis į Vakarus susidomėjusį skaitytoją ir, jį išklauses, sako, kad tikrumoje ten taip nėra. Kad ten yra pajėgingų plunksnos darbininkų, to jis neneigia. Jis, taip pat, negalįs paneigti, kad jie ten daug ką padailintai aprašo, išpūsdami pagražina. Jie vienas už kitą, įvairiuose laikraščiuose garsina savus susiėjimus, dailiųjų apraiškų pobūvius. Kad ten nėra pranašiau už kitas vietoles, jis galįs įrodyti paprasčiausiu pavyzdžiu. Tai sakęs, tautietis pakelia žurnalą. Tuo pačiu jis sako, kad tai esąs nau-

jausias šių metų sausio mėn. numeris, o mus jis pasiekęs tik kovo mėn. Dar daugiau jis nusi-vylęs, kai sužinojęs apie tenyškščį Vasario 16 minėjimą. Mes čia Rytuose raginame savus, kviečiame vietinius svečius dalyvauti toje šventėje. Mes tiesiog neriamės iš kailio, norėdami kuo iškilmingiau atšvęsti tą didžiąją šventę. Tuo tarpu Vakaruose jie susirenka, ta proga pasikalba, ir tariasi atlikę savo pareigą. Jie matyt net nepagalvoja apie tai, ką padarė tenyškščiai estai užpereltą savaitę, švėsdami savo nepriklausomybės šventę. Estai mokėjo taip vykusiai prieiti prie miesto burmistro, taip prie jo prisikalbėjo, kad jų vėliava ženklinama kažką nepaprasto, ištiesą savaitę plėvėsavo prie Los Angeles rotušės dangoraižio.

Ontario provincijos bažnyčiose kovo 2 vyskupų pageidavimu pamokslus sakė pasauliečiai. Tema - katalikiškas švietimas. Prisikėlimo parapijoje tą dieną kalbėjo stud. Algis Pute-ris. Jis yra ateitininkų moksleivių centro valdybos pirmininkas. Kalbėjo labai išmastytai, aiškiai ir gražia lietuvių kalba.

Kabiuo mugė, kuri jau įsigyveno ir kurią rengė Toronto skautai, vyko kovo 2 parapijos salėse. Buvo turtinga eksponatais, kurie daugiausia buvo ir parduodami. Daug įvairių valgių, kuriuos gamino pačių skautų mamytės. Lankytojų buvo labai daug. Visi gerėjosi tokia gausia "paroda".

Dviem mirusiem redaktoriam - dr. A. Šapokai ir J. Kardeliui - buvo pašvęsta parapijos suma. Giedojo solistė Marija Vilčiauskaitė.

Prisikėlimo parapijos reko-lekcijos vyksta kovo 16-30. Vėda jėzuitas iš Chicagos tėvas A. Tamošaitis.

Šv. Jono parapijoje reko-lekcijas kovo 23-30 ves kun. dr. F. Jucevičius iš Montrealio.

CHICAGO, ILL.

Valstiečių liaudininkų suvažiavimas kviečiamas kovo 29 - 30 dienomis Chicagoje. Suvažiavime numatytas M. Mackevičiaus politinis pranešimas aktualiais reikalais.

Naujos lietuvių operos Dana premjera įvyks Chicagoje balandžio 12 d. Solistai - D. Stankaitytė, R. Masienė, S. Baras, A. Brazis, J. Vaznelis. Režisierius - P. Maželis, dailininkas - A. Kurauskas.

ST.CATHARINES, ONTARIO

ŠVIETIMO REIKALAI

Aną dieną išgirdome vieną viešą pareiškimą, gerokai pakeičiantį čia mūsų lietuviškos veiklos gaires. Asmuo ilgus metus rūpinęsis mokyklos reikalais, nutarė duoti progos ir kitiems pasidaruoti šioje srityje. Ypač čia visiems rūpi mokyklos padėtis. Per pastaruosius metus pasikeitė trys mokytojai, dabar atėjo ir ketvirtas. Aišku, tai nėra gerai mokyklai. Mokinių lankymas irgi nebuvo geras. Vargu galima dėl to ką kaltinti. Lietuviška veikla niekad nebuvo rožėmis klota. Nei čia, nei kur kitur. Visur tenka nugalėti kliūtis. Šalia to, turime prisipažinti patys, kad trūksta visuomeniniam darbui patyrimo. Jau vien tik tai, kad nesugebame atskirti visuomeninių reikalų nuo asmeniš-kumų-aiškiai parodo mūsų žalumą šioje srityje. Tačiau gyvenimas rodo ir šioje srityje pažangą. Yra tokių, kurie atskiria, ir tokių skaičius didėja.

Grįžtant prie mokyklos reikalų, manoma, kad naujos jėgos daug dėmesio kreips į bendruomenės visą mokyklinio amžiaus jaunimą. Nėra mūsų tarpe ir neturi būti "katalikiška šeima", "mišri šeima", o turi būti tik lietuviška šeima.

Auga mūsų gražus ir skaitlingas atžalynas, jau yra pačiuose metuose baigti, kad ir nedidelius, lituanistikos kursus, gauti pažymius. Pasidairę pamatysime, kad turime tam daugiau kvalifikuotų žmonių, negu, kad iš karto atrodo.

Kas nemėgina-nieko nepasiekia.

SUINTERESUOTAS

LIETUVIAI STUDENTAI

Mūsų Brocko vardo universi-

tete lietuviai studentai dar nesusiorganizuoja, nes pirmais studijų metais yra apkrauti darbu, bet žada susiorganizuoti kitais mokslo metais. Skaičius tuo tarpu yra tiksliai dar nežinomas, bet dvylika studentų jau palaiko ryšius. Nemaža kandidatų mokosi čia gimnazijose ir ateityje jie visi, reiklia tikėtis, papildys studentų organizaciją iki gražaus skaičiaus.

Sėkmės lietuviams studentams!

PUIKIAI PASIRODĖ!

Skautai gražiai šiemet surengė Kaziuko mugę. Mugė buvo išpirkta bematant. Valgiai-vietos sužavėjo, bet programa labiausia. Vadovavo Nijolė Gverzdutė. Žvaliai, gyvai ir, pasirodo, turi didelį lietuviškų dainų ir špų repertuarą. Tai gabi, daug žadanti mergaitė. Mokišai gerai, toli nuėjusi ir pianino klasėje. Nuo jauniausių dienų vargonin-kauja per lietuviškas pamaldas. Visi lietuviai jaučiasi jai už tai skolingi. Tikėsime, kaip nors, kada jai atsilyginti už tą didelį pastovų pasišventimą, kartais mergaitei net nesveikuojant. Bet nukrypau nuo temos. Atsiprašau.

Visas Šv. Kazimiero parengimas parodė, kiek daug mūsų jaunimas dirba! Reiktų skautus įtraukti visus, kurie dar nėra įtraukti. Ypač jauniausius. Duokime progos jiems įeiti į lietuviškas kėlias. Suraskime juos, nes jie nori būti surasti. KOR.

JONINĖS ĮVYKŠ BIRŽELIO 28 Ne birželio 21 dieną, kaip, kad buvo spaudoje ir laiškuose pranešta. Taip pat jos įvyks ne Merritono salėje, bet Dennis. Netoli didžiojo kelio.

Geriausie taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyve "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
 Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
 Pardavdame American Travelers čekius ir money orderius
 Užtikrintas indėlių saugumas
 Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:	
Darbo valandos:	Depozitus 5%
Pirm. 9.30-5 v.p.p.	Šėrus 5.5%
Antr. 9.30-5 v.p.p.	Terminuotus indėlius 6%
Treč. 9.30-5 v.p.p.	SKOLINAME:
Ketv. 9.30-5 v.p.p.	Asmenines paskolas iš 9%
Penkt. 9.30-8 v.p.p.	Nekiln. turto paskolas iš 8½%
Šešt. 9-1 v.p.p.	

LIETUVIŲ DIENA HAMILTONE
 Šiemet Hamiltonas ruošia Kanados Lietuvių Dieną. Data pramatyta Darbo Dienos - Labour Day savaitgalį, rugpjūčio 30 ir 31 dienomis. Jau sudarytas ir šventei ruošti komitetas: pirm. Alf. Juozapavičius, I vicepirm. K. Baronas, II vicepirm. K. Mikšys, sek. Pr. Lesevičius ir S. Martinkutė, ižd. K. Žukauskas ir jaunimo reikalų vadovas - G. Breichmanas. Liet. Dienos informacija rūpinsis K. Mile - ris, simpoziumu - J. Pleinys, banketu - L. Skripkutė, meno paroda - Ald. Matulienė, šeštadienio susipažinimo vakaru - K. Mikšys ir koncerto programa - K. Baronas. Į šventės ruošimo programą yra sukviešti patys

pajėgiausi kolonijos žmonės. NAUJAS RĖMĖJŲ KOMITETAS Nors Lietuvių Diena bus dar tik Š. m. kovo mėn. 2 d. Kazuko rudenį, bet jau dabar tam yra Mugės metu, susirinkę skautų užsuktas veiklos ratas, nes norima šiais švietimo ir šeimos miltono skautų tėvų ir rėmėjų komitetą. Naujai išrinktas komitetas, Liet. Dienos Informacija kartu su skautų vadais, susirin-

MONTREAL

ADAM'S TEL. 365-8666
LaSalle Restaurant

- 16 metų pagarsėjęs "smoked meat" patiekalu.
- Visos maistas pristatomas į namus.

7633 LaSalle Blvd. ir 4 Ave. kampas,
 LA SALLE JE. Juozas Stankaitis

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
 ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** STOTI
 BANGA 1410, 10:00 VALANDA VAKARO
 TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

Lafleur Radio Taxi SKAMBINKITE,
 iš visų vietų LaSalleje.
 Savininkas Alfonsas Viskantas
 TEL. 366-8300

SPECIALIOS KAINOS:
 • Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuviams. -- visos 24 valandos.
 • I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

LaSalle Auto Specialist Reg'd. TEL: garažo 366-0500
 namų - 366-4203

TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.
 7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. SAV. G. DESROCHERS.
 (Priešais NL redakcija)

Universal Cleaners & Tailors
 B. KIRSTUKAS
 TEL. 769-2941.
 239 FOURTH AVENUE
 (at Wellington St.)

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

De Luxe Cleaners & Dyers Ltd.
 117-6TH AVENUE,
 LACHINE, QUE. TEL. 637-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS
 Visą poima iš namų ir išvalytus pristato.

Windsor
 DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
 1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.
 Tel. 768-6679.

Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, antklodes, karpetus, sopkas ir visą kitą namų apyvoką.
 Windsor yra moderni valykla, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą moderniausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą.

Savininkai: A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibius.

Baltic Woodwork Co. TEL. 366-3884
 K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS
 547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.

Daroms įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC. TEL. 366-6941
 BOIS DE CONSTRUCTION
 BUILDING MATERIALS
 7682 BLVD. CHAMPLAIN
 coin 61ème Ave., LaSalle

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
 Durys, langų rėmai, izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

EDCO Construction Co. Ltd.
 5kambinti W. Lapencičiui -- 366-6237.

- Visokių namų pardavimas ir išnuomavimas LaSalleje (5%, 4%, 3% kambariai).
- Su bendru apšildymu ir atskirai.
- Su virtuvės pečium, šaldytuvu ir be jų.
- Žemos kainos ir maži įmokėjimai.

KELEIVIS
 636 Broadway,
 So. Boston, Mass.
 02127 USA.

Alšku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vienį giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pasitikejimą.

Keleivis duoda ir teisiųjų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA
 Tautinės, demokratinės minties menesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.

Redaktorius: Grožvydas Lazauskas.
 Administracijos adresas: Juozas Urbelis
 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
 Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

kę Pietkūnų bute, aptarė veiklos planus ir pasiskirstė pareigomis: pirm. - Paukštis Alfonsas, vicepirm. - Breichmanas P., sek. - Stonkus Zenonas, ižd. - Paškevičius Julius, ūkio reik. - Stukas Dionyzas, parengimų - Gedminienė, Stonkienė Birutė, nariai: Aušrota Algis, Petkūnas Juozas. B. P.

KLB HAMILTONO APYL. V-Ba netolimoje ateityje pradės soidarumo įnašo rinkimą. Dėl visų patogumo šis dviejų dolerių įnašas per metus bus prašomas per laišką. Prašome kas neįnešė už praeitus metus kartu įnešti už du metus - tai yra keturis dolerius.

Jūsų jautrus šiam reikalui supratimas ir pritarimas daug palengvintų valdybos darbą ir neapsunkintų jūsų su asmeniškų apsilankymu.

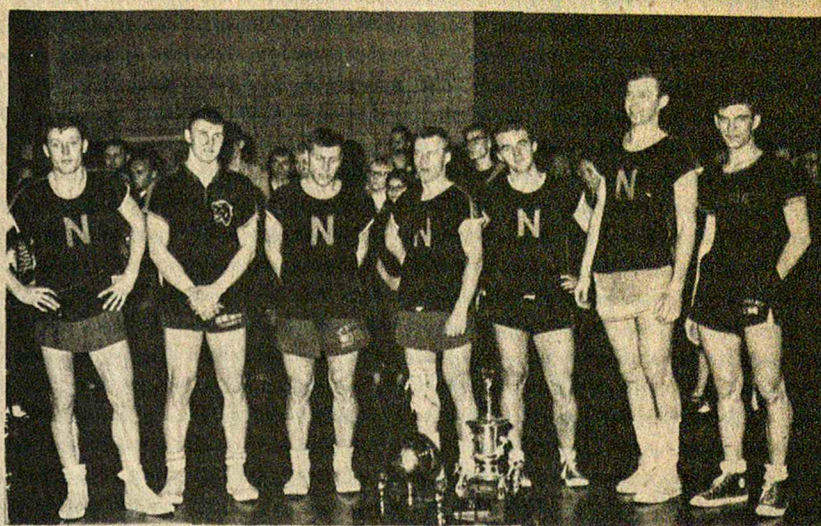
Apyl. Valdyba.

Kredito kooperatyvas 'Talka' savo metinį akcininkų susirinkimą buvo sušaukęs vasario 22. Kapitalas per metus padidėjo ir jau siekia pusantro milijono dolerių. Už akcijas išmokėta 5.5 proc. Iš pelno paskirta: Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje 600 dol. Metų laikotarpį buvo išleista lietuviškom organizacijom ir veiklai per 2,000 dol. Susirinkime buvo nutarta įsigyti nuosavus namus.

* Ištikimybė? Švedijos viešosios opijijos tyrimų instituto praneša, kad švedai ir švedės (net 90%) pasisako už vedybinę ištikimybę. To paties instituto duomenimis lygiai toks pat procentas tačiau pasisako ir už priešvedybinį lytinį bendravimą, jei tai "atsitinka iš tikros meilės".

* Ieškote optimistų? JAV senatorius Eugene McCarthy pareiškė New Yorke, kad jis vėl kandidatuos į JAV prezidentus 1972 metais.

MŪSU SPORTAS

Chicago Neris komanda jau tris metus iš eilės laimėjusi Šiaurės Amerikos Lietuvių Krepšinio meistrų titulą. Iš kairės: Varnas, Janauskas, Galinaitis, Valaitis, Sunas, Jesevičius, Bendraitis, Varnas P. Amerikos ir Australijos, Jesevičius Australijos - buvusių krepšinio išvykų rinktinė dalyviai.

1969 M. ŠALFASS - gos KREPŠINIO IR TINKLINIO PIRME-
 NYBĖS

ŠALFASS - gos centro valdyba skelbia, kad 1969 m. Š. Amerikos lietuvių krepšinio ir tinklinio pirmenybės įvyks š. m. balandžio mėn. 12-13 d. d., Clevelande, Ohio. Pirmenybės praves Clevelando LSK Žaibas.

Krepšinio pirmenybės bus vykdomos šiose klasėse: vyrų A, vyrų B, jaunių A (1950 m. gimimo ir jaunesnių), jaunių B (1953 m. gim. ir jaun.), moterų, mergaičių A (1950 m. gim. ir jaun.). Pirmą kartą pirmenybėse bus vykdoma vyrų B klasės varžybos, kuriose turės teisę dalyvauti silpnesnės komandos ir antros komandos tų klubų, kurie dalyvaus A klasėje. Kvalifikacijas B klasei nustatys ŠALFASS - gos krepšinio komitetas. Krepšinio pirmenybėse - vyrų A ir B bei jaunių A klasėse leidžiama dalyvauti ne daugiau kaip 8 komandoms, kitose klasėse - ne daugiau kaip 6. Komandos atrenkamos pagal apygardinių pirmenybių davinis arba pagal krepšinio komiteto parėdymą. Tinklinio pirmenybės bus

pravedamos šiose klasėse: vyrų, juniory (1948 m. gim. ir jaunesnių), moterų B, mergaičių A (1950 m. gim. ir jaun.), mergaičių B (1953 m. gim. ir jaun.). Pirmą kartą pirmenybėse įvedama moterų B klasė, kurioje teisę dalyvauti turi tik silpnesnės komandos ir antros komandos A klasėje dalyvaujančių klubų. Moterų B klasės kvalifikacijas nustato ŠALFASS - gos tinklinio komitetas. Tinklinio pirmenybėse dalyvaujančių komandų skaičius neribojamas.

Krepšinio pirmenybės visose klasėse bus vykdomos vieno minuso (single elimination) sistema su paguodos ratu. Tinklinio pirmenybės visose klasėse bus pravedamos dviejų minusų (double elimination) sistema. Smulki informacija yra specialiu centro valdybos aplinkraščiu siuntinėjama visiems sporto klubams. ŠALFASS - gai iki šiol nepriklausę vienetai, kurie domėtusi pirmenybėmis, prašomi tiesiai kreiptis dėl informacijos į ŠALFASS - gos centro valdybą šiuo adresu: Mr. A. Bielskus, 15321 Lake Shore Blvd. Cleveland, Ohio 44100, tel. 216-486-6177. S. Krašauskas.

HIGHLAND AUTO BODY
 CALEX GAS BAR
 DIRBTUVĖ --- GARAŽAS

611b Lafleur Ave. LA SALLE Tel. Bus. 366-7281
 Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Lietuviams nuolaida.
 Atliekami įvairūs automobilių taisymo ir dažymo darbai:
 Infra red & Vinyl Tops painting
 Gazolinas, Alyva ir kiti patarnavimai
 Padangos žemiausiomis kainomis ir baterijos.

JOE'S BUTCHER & GROCERY
 LAURINAITIS JUOZAS
 TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.
 (Prie požeminio "METRO" stoties).

ALUS, MINKŠTI GĖRIMAI IR VISOKI MAISTO PRODUKTAI.
 PRITYRES ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ LIETUVIŠKO SKONIO DEŠRŲ GAMINTOJAS.
 PRISTATYMAS GREITAS IR SAŽINGAS Į NAMUS, SALES VISOSE MIESTO DALYSE.

Jetté & Frère Itée
 Plumbing & Heating kontraktorius

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE LASALLE **366-0330**

LaSalle
 AUTOMOBILE INC.

- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION
- DODGE

7635, BOUL. LASALLE LASALLE, QUÉBEC TEL. 366-7818
 LAURENT DAIGNEAULT
 Président

Tony's Photo Studio
 1920 FRONTENAC ST. --- MONTREAL, P.Q.
 TEL. 525-8971.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
 SUKAKTUVES MAZAMECIAMS
 ĮVAIRIOS PROGOS
 T. Laurinaitis

A.B.C. SIUNTINIŲ AGENTŪRA

KALMAITIS JUOZAS KAUNAS

3891 St. Lawrence Blvd.
 Montreal 18, P.Q.
 Tel. 614-9098

- ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgalioja priimti siuntinius ir legaliai išrinkti maito mokesči.
- ABC aptarnauja Montrealyje LIETUVIUS klientus, kurių pilną pasitikejimą turi jau 14-ka metų.
- ABC turi dideli pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, --- aukščiausios kokybės ir žemiausia kaina!!!
- ABC priima ir pinigų už kuriuos jūs giminės gali nusipirkti įvairias prekes dolerinėse krautuvėse Lietuvoje.
- ABC turi SPĖCIAI.IUS maisto produktus siuntiniams į Lietuvą: UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA)

Visokiausios rūšies maisto pavyzdžiai ir šintai kitokios rūšies maisto produktų, šokolado ir t.t. Prašykite katalogo.

110 sv. cukraus \$15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus,
 110 sv. miltų \$21.50 miltų, persiuntimo mokesči ir t.t.
 110 sv. ryžių \$25.00 Jūs nemokėsite nė vieno centa
 22 sv. taukų \$12.70 daugiau!

NELAUKdami UŽEIKITE I ABC IR UŽSAKYKITE SIUNTINIUS, TADA IŠVENGSITE SKUBĖJIMO

ABC patarnavimas --- 100% pasitekinimas!

A. Kučys - Varpininkų Filisterių Draugijos ir Varpo suvažiavimo organizatorius 1968 metų suvažiavime.

J. Daugėla - L.V. Liaudininkų - Varpininkų Centro V-bos pirmininkas.

Š. m. kovo mėn. 29 - 30 d.d. Čikagoje vyks L. V. Liaudininkų - Varpininkų suvažiavimas. Montrealiečių bičiulių suvažiavime atstovaus L.J. Girinis - Norvaiša.

SVARBUS IR PASISEKES "LITO" METINIS SUSIRINKIMAS

(tesinsys iš praeito s NL laidos.) "Lito" susirinkimas prasidėjo 4 val. p.p. ir vyko taip sklandžiai kad nebuvo sustota net diskusijoms dėl valdomųjų organų pranešimų, kurie buvo raštu išsiuntinėti prieš susirinkimą. Revizijos komisijos pranešimą susirinkimas prašė padaryti gyvu žodžiu, bet ir dėl šio pranešimo nekilo esminių klausimų. Todėl, gal ne vienas susirinkimo dalyvių pagalvojė, kad susirinkimas greitai baigsis... O ištikrųjų, gal ir dėl šios priežasties susirinkimui teko net per ilgai užtrukti, iškilus metinio pelno paskirstymo, vieno žiranto nuo paskolos mokėjimo atleidimo klausimams ir galiausiai dėl pasiūlymo sudaryti komisiją "Lito" įstatų peržiūrinimui. Kadangi susirinkimas jau buvo nusitęsęs apie 4 valandas, šie abu paskutiniai klausimai nors ir buvo pradėti svarstyti, bet nesiryžta juos šiame susirinkime esminiai spręsti ir jie buvo palikti sekančiam susirinkimui. Bet visgi su aptarimu, kad žirantui Albertui Maceiliui nedaryti išskaitymus iki sekančių metų susirinkimo, kuris įnešęs į sąskaitą gautus pinigus iš darbovietės dėl jo sveikatos nustojimo. Pelno paskirstymas pagal valdybos pasiūlymą, susirinkimo buvo net balsavimu pataisytas, papildant sumas Seštadieniniai mokyklai, Jaunimo Baltijos stovyklai ir "NL-ai". Paskirstyta sekančiai: Sešt. Mokykloms \$1000, Baltijos stovyklai \$500, Ateitininkams-mokslieviams \$100, Skautams: Neringos ir Geležinio Vilko turtams po \$100, Jaunimo ansamblui \$100, Vasario 16 gimnazijai \$100, N.M. Pr. Seselių namams \$100, "NL-ai" 250 ir "TŽ" - \$50.

"Lito" veikla per praėjusius metus padarė nemažą pažangą, nes

finansiniai kapitalu paaugo \$285.000 ir lygiagrečiai pelnu. Padaugėjo 64 naujas nariai.

Po susirinkimo dalyviai pavaišinti gerai paruošta vakariene. Pr. P.

ŠV.KAZIMIERO PARAPIJA

• Rekolekcijos vyksta šių savaitę kiekvieną vakarą 8 val. pamoksai ir po jų mišios. Užbaiga - sekmadienį su suma. Rekolekcijos veda kun. Alfonsas Grauslys.

• Klebonas kun. dr. F. Jucevičius rekolekcijos vesti yra išvykęs į Toronto.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

SV. ONOS DRAUGIJOS INICIATYVA ruošiamas pagerbimas - vardines Aušros Vartų parapijos klebonui Leonui Zarembai, kurios įvyks balandžio 19 d. vakare Aušros Vartų parapijos salėje.

Aukų parapijos altorui po \$100: B. Buzas ir J. Valašimas; \$50: J. Dauderis; po \$25: J. Bilijūnas, S. Katinas, A. Kličius; po \$20: P. Jokūbauskas, K. ir Z. Giedraičiai, J. Gorys, J. ir M. Kazlauskas, E. Motiečienė, B. Niedvaras, A. Rokienė, O. Sabliauskienė, K. ir E. Vaicekuskas; po \$15: V. Jakonis, V. Žilys; \$14: E. Aleksiejūnaitė; po \$10: P. Bagušis, O. Bieliūnaitė, B. Bijūnas, P. Dikaitis, B. Filipavičienė, J. Gaurys, M. Juodviršis, B. Juras, L. Jurjonas, p. Kelerienė, K. Lignugaris, D. Linkonas, P. Mickus, K. Milašius, H. Nagys, J. Pakulis, M. Pakulienė, K. Rimkevičius, P. Savickas, J. Šiaučius, P. Zabiela, A. Zubrickas ir A. Mitchell; \$9: V. Žitkus; po \$5: B. Jungmeisteris, K. Martinėnas, P. Naura, A. Pakulis, K. Verbickas; \$2: B. Rinkevičius.

• Henrikas Adamonis su šeima ir A. Jurjonas su žmona buvo išvykę į Pembroke, Ont., kur vyko vestuvės pas Kiškis. Ištekę ju duklė Regina.

PASIŪLYKITE!

Noriu pirkti padėvėtą, bet nedaug įvažinėję automobilį. Metai ir marke nesvarbu. Skambinti 482-4094.

ADAMONIS INSURANCE Agency Inc., vedama Petro Adamonio, pasirašė sutartį apdraudus reikalams su Guardian - Union Group of Insurance Companies. Ši bendrovė žinoma kaip viena iš didžiųjų apdraudus bendrovių priklausančių Tarifo grupei.

Kaip žinoma, ši agentūra jau nuo seniau atstovauja: Royal Insurance Group ir Prudential Assurance Co. Ltd. Pa.

MIRĖ PIJUS NARUŠEVIČIUS, sulaukęs 85 m. amžiaus, kuris gyveno West Lorn'e Ont., Nuliudime liko duklė Teresė - Rastapkevičienė, sūnus: Vincas, Jonas, Bronius ir Antanas. Pastarasis iš Lietuvos, bet šiuo metu lankėsi Kanadoje ir palydėjo tėvą į amžino poilsio vietą.

A. Naruševičius kovo 24 d. iš Montrealio, (kuris dar svečiavosi pas brolių Joną) išskrido atgal į Lietuvą.

Atkelto iš 1 psl. ĮVYKIŲ APŽVALGA...

Schulenburgas aną rugsėjo 25 naktį, ką tik grįžęs iš pasimatymo su Molotovu, kuris perdavęs tokį Stalino pasiūlymą:

"Iš teritorijos, esančios Rytus nuo demarkacijos linijos (čia kalba apie liniją Lenkijoje, ties kuria buvo sustojusios rusų ir vokiečių kariuomenės, užėmusios Lenkiją. E.) mums, vokiečiams, būtų pridėta visa Liublino provincija ir toji Varšuvos dalis, kuri siekia Bugą. (Provincijomis čia vadinamos Lenkijos vaivadijos. E.). Už tai mes, vokiečiai, turėtume atsisakyti savo pretenzijų į Lietuvą. Stalinas šią sugestiją pažymėjo, kaip būsimųjų derybų su reicho užsienių reikalų ministru objektą ir pridūrė, kad jei mes, vokiečiai, sutiktume, Sovietų S-ga tuoj pat imtųsi spręsti Baltijos kraštų problemą pagal rugpiūčio 23 d. protokolą. Jis laukiąs dosnios vokiečių vyriausybės paramos. Stalinas išakmiai išskaičiavo Estiją, Latviją ir Lietuvą, bet nepaminėjo Suomijos".

Rugpiūčio mėnesį sąmokslininkai net ir slapta protokole buvo atsargūs su žodžiais ir nevartojo tokių, kurie visiškai aiškiai rodytų, ką sąmokslininkai galvojo. Būtent, tada jie dainos "Interesų sferą"... Dabar, po mėnesio, jau kalbėjo nebe taip atsargiai: mes jums pri-

NL red. Jonas Kardelis įteikia titulinį kaspiną 1968 metų Spaudos Baliaus karalaitė - Alei Skrupskytė. Dešinėje J. Šiaučius rinkimų konkursa, pravedęs ir asistuoja R. Lukošūnaitė. Foto: Tony's Laurinaitis.

dėsim tą ir tą plotą, o jūs atsisakykit pretenzijų nuo to ir to. Labiausia išidėmėtina tas, kad Stalinas dabar jau žadėjo tuoj pat "spręsti Baltijos kraštų problemą pagal rugpiūčio 23 d. protokolą". O tame protokole buvo kalbėta tik apie kažkokius "teritorinius bei politinius pertvarkymus". Kai pasiūlė Liublino vaivadiją už Lietuvą, tai jau lengva suprasti, apie kokius "pertvarkymus" ten kalbama. Bet reikšmingiausia tai, kad Estijai, Latvijai ir Lietuvai užimti Stalinas prašė Hitlerio sutikimo ir dosnios paramos! Tą turėtų labai gerai išidėmėti ir visi dabartiniai komunistiniai istorikai Lietuvoje: ne lietuvių tautos ar liaudies, ir net ne Lietuvoje šį tą veikinėjusių komunistų, o tik Hitlerio sutikimo ir dosnios jo vyriausybės paramos Stalinas laukė prieš pradėdamas okupacijos žygį Baltijos valstybėse.

Hitleris nesibrangino. Leido Ribbentropui duoti Stalinui beveik viską, ko tik tasai prašo, kadangi manė paskui vistik viską atsiimt. Ir štai, po trijų dienų nuo Stalino pasiūlymo, Maskvoj pasirašytas ankstesniojo slapto protokolo slaptas pakeitimas, būtent:

"1939 m. rugpiūčio 23 d. slaptas papildomas protokolas pataisomas (1 punktas) tuo būdu, kad Lietuvos valstybės teri-

torija atitenka SSSR įtakos sferai, tuo tarpu kai iš antros pusės Liublino provincija ir Varšuvos provincijos dalis atitenka Vokietijos įtakos sferai (žiūr. žemėlapi prie šiandien pasirašytos sienų ir draugiškumo sutarties). Kai tik SSSR vyriausybė imsis ypatingų priemonių Lietuvos teritorijoje savo interesams apsaugoti, dabartinė Vokietijos - Lietuvos siena bus ištaisyta sienos naturalumo ir paprastumo sumetimais tokiu būdu, kad Lietuvos teritorija, esanti į pietvakarius nuo linijos, pažymėtos prjungiamame žemėlapyje, atiteks Vokietijai.

Toliau pareiškama, kad aukščiau minėtos Sov. S-gos priemonės nepalies dabar galiojančių ūkinių susitarimų tarp Vokietijos ir Lietuvos.

Maskva, 1939 m. rugsėjo 28d. Už Vokiečių reicho vyriausybę - von Ribbentrop SSSR vyriausybės pavestas - V. Molotov."

Taigi, Ribbentropas neatida-

vė visos Lietuvos. Sutiko leisti Stalinui ar Molotovui imtis "ypatingų priemonių", tai yra, išiveržti Lietuvon ir ją užimti, bet išsireikalavo Molotovo sutikimą "ištaisyti sieną". Ta "pataisyta" siena turėjo eiti Nemuno: visa vadinamoji Suvalkija arba Užnemunė turėjo likti vokiečiams.

Vokiečiai tą slaptą susitarimą ne per daug slėpė. Teisa, savolauku apie jį niekas nieko nesužinojo tarp lietuvių, bet vokiečių pareigūnai net ir Kaune buvo šiek tiek apšviesti. Bent jau tada, kai Maskva pateikė Lietuvai ultimatumą, vienas vokiečių spaudos atstovas Kaune prasitarė, kad norintieji išvengti bolševikų, gali užteks tik persikelti, pavyzdžiui, kad ir į Aleksotą, - Kauno priemiestį kitą pusę Nemuno. Bet rusų kariuomenė, išiveržusi į Lietuvą, kažkaip "užmiršo" apie susitarimą "ištaisyti sieną", ir užėmė visą Lietuvą, o paskui vėl ėmė su vokiečiais derėtis. (E)

VESTUVINIŲ SUKNIŲ PASIŪLYMAS

Puošnios ir įvairaus dydžio vestuvinės sukniš žemiau išpardavimo kainos, kurių vertė \$100 ir daugiau -- parduodamos po \$25-35.

Darykite užsakymus! sau ir giminėms į Lietuvą.

Br. Kirstukas, tel. 769-2941
239 - 4 Ave., Verdun, Mtl. P.Q.

Income Tax

PRANAS TAUTKUS, buvęs mokytojas, turi daug prityrimo užpildyti visokius Income Tax blankus. Kreiptis asmeniškai arba skambinti tik šiais die nomis ir valandomis: **Seštadieniais** nuo 1—5 v. PM. **A. Matulio bute:** 7686 Edward St., LaSalle. Tel. 366-3805. **Sekmadieniais** 1—5 v. PM. **Restorane Kaunas.** 2587 Ontario St. East. Tel. 525-0196. Taipgi jis užpildo visokius pensijų ir emigrac. blankus.

LIETUVI DARBININKAI!

Jei Tamsta dirbi metalo ar medžio dirbinių fabrike, tai Tamstos gaminiai yra ne kas kita, kaip geometrinės figūros. Toki darbą žymiai palengvina geometrijos žinijimas. Nežinodamas geometrijos, Tamsta niekuomet nebūsi nei meistras, nei formanas. Tai kodėl nesusipažinti su geometrija? Mokyklis niekuomet ne vėlu.

Per šešias pamokas (raštu) Tamstai suteiksiu geometrinės žinias, kurios praktiškai Tamstai reikalingos, nevargindamas Tamstos akių ir ausų.

Viena pamoka 2 dol. 50 centų, taigi už 15 dolerių Tamsta įsigys žinijimą, kurį mokiniai mokyklose, paprastai įsigyja per dvejus metus.

S. Kriaučiūnas
38, Prospect Hill,
Swindon, Hilt,
England.

DR. A. S. POPIERAITIS

B. A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (C).

CHIRURGINĖ PRAKTIKA

KREIPTIS TEL: 931-3275.

SEAFORTH MEDICAL BUILDING
3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampas St. Andre)
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1396 St. Catherine Street West
Suite 419
Tel: 866-8235, namų 681-2051.

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

I.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remeliuoju
• Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Verdun, Montreal

Tel. 767-6183.

ADRESAS: 1465 De Seve Street

Montreal 205, Que.

TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIA

MOKA UŽ:

DEPOZITUS 5.0%
ŠĖRUS (numatyta) 5.5%
TERM. IND. 1 metams 6.5%
TERM. IND. 2 " 6.75%
TERM. IND. 3 " 7.0%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šerų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINES iš 9%
NEKILN. TURTO iš 8.5%
įskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.
JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

3907 A Rosemont Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355

S-tos "Lite" nr. 752D

A. J. Norkeliūnas

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

Keating FORD Sales Limited

FALCON -- FAIRLANE
GALAXIE -- THUNDERBIRD
MUSTANG -- TRUCKS

4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.

TEL. 769-8831

USED CARS
1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford lietuvis atstovas
769-8831.

Tel: namų 366-2548

